

DEMOTIVERENDE

Regeringens mistillid kvæler lærernes kreativitet, mener forsker.

SIDE 6

LANG SKOLEDAG SPARER PENGE

Odenses vision skal føre til en besparelse på 26 millioner.

SIDE 8

EKSTRAORDINÆRT

Anders Bondo om lærernes situation lige nu.

SIDE 20

FYRET MIDT I FESTEN

Det var ikke så meget selve afskedigelsen som måden, den foregik på, der frustrerede Anna Johnsen.

SIDE 14

Cellen

Økologi og biotoper - land
 Økologi og biotoper - vand
 Bio- og genteknologi
 Menneske og sundhed
 Livets udvikling
 Fødevarer og produktion
 Klima og fremtid

Forløb

7.-9. klasse

Ny fagportal biologi.gyldendal.dk

Alt hvad du behøver til biologiundervisningen samlet på ét sted

- Didaktiserede undervisningsforløb
- Masser af inspirerende øvelser
- Struktureret med udgangspunkt i Fælles Mål

Undervisningsforløb

biologi.gyldendal.dk er bygget op omkring strukturerede forløb, som indeholder rigt illustrerede fagtekster, videoer, animationer, praktiske øvelser, oplæg til ekskursioner og interaktive øvelser. Forløbene er lette at navigere i og lige til at gå til.

Planlæggerværktøj

Med lærværktøjet 'Planlæggeren' kan du tilrettelægge din undervisning og få overblik over, hvilke trinmål de enkelte forløb understøtter. Med få klik kan du udvælge, hvilke forløb der skal indgå i din årsplan.

Opslagsværker

Portalens opslagsværker gør, at man altid har definitioner på fagets begreber og emner lige ved hånden. Opslagsværkerne *Danmarks dyr* og *Danmarks planter* inviterer desuden til, at man lader nysgerrigheden føre en rundt mellem de flot illustrerede beskrivelser af over 500 danske dyr og planter.

Et levende site

Portalen bliver løbende opdateret med nye forløb og flere funktioner og redskaber.

Skoleabonnement, pr. år, pr. klasse, 7.-9. klasse **kr. 500,-**

30 dage GRATIS prøvelgin

Alt hvad du behøver til
biologiundervisningen samlet
på ét sted ...

GYLDENDAL
- veje til viden

gyldendal-uddannelse.dk • tlf. 33 75 55 60

»Folkeskolen – fagblad for undervisere« og folkeskolen.dk udgives af Danmarks Lærereforening. De redigeres efter journalistiske væsentligheds-kriterier, og det er chefredaktøren, der har ansvaret for alt indholdet. Bladens ledere udtrykker ikke nødvendigvis foreningens synspunkter.

Forsidefoto: Simon Jeppesen

Folkeskolen er fremstillet hos Stibo Graphic, der er miljøcertificeret af Det Norske Veritas efter ISO 14001 og EMAS. Papirfabrikkerne, der fremstiller Norcote og Maxi Gloss, er alle miljøcertificeret efter såvel ISO 14001 som EMAS.

129. årgang, ISSN 0015-5837

Udebliver dit blad, så klik ind på folkeskolen.dk og klik på »Klag over bladleveringen« nederst til højre.

Forhold/ændringer vedrørende fremsendelse af bladet:

Telefon: 33 69 63 00

E-mail: medlemservice@dlf.org

Henvendelse til redaktionen

Folkeskolen

Postboks 2139

1015 København K

Telefon: 33 69 64 00

E-mail: folkeskolen@dlf.org

folkeskolen.dk

Cvr-nummer: 55602816

Hanne Birgitte Jørgensen
chefredaktør, ansvarshavende
hjo@dlf.org

Bente Hege, chefsekretær
beh@dlf.org

telefon: 33 69 64 00

Henrik Ankerstjerne Hermann
bladredaktør

hah@dlf.org

telefon: 33 69 64 01

Karen Ravn, webredaktør

kra@dlf.org

telefon: 33 69 64 06

Journalister

Pernille Aisinger, pai@dlf.org

Esben Christensen,

esc@dlf.org

Jennifer Jensen, jje@dlf.org

Kasper Stougaard Andersen,

ksa@dlf.org

Helle Lauritsen, hl@dlf.org

John Villy Olsen, jvo@dlf.org

Maria Becher Trier, mbt@dlf.org

Layout og grafisk produktion

Datagraf

Anmeldelser og meddelelser

Stine Grynberg Andersen

redaktør af anmeldelser

sga@dlf.org

telefon: 33 69 64 04

Kontrolleret oplag

Juni 2012: 84.782

(Specialmediernes

Oplagskontrol)

Læsertallet for

1. halvår 2012 er

193.000

Index Danmark/Gallup.

folkeskolen.dk

Faglige netværk:

Matematik, Danskundervisning,

It i undervisningen, Idræt,

Musik, Håndværk og design,

Ernæring og sundhed,

Specialpædagogik

facebook.dk/folkeskolendk

@folkeskolendk

ABONNEMENT

Telefon: 33 69 63 00, e-mail: nvl@dlf.org

Årsabonnement for Folkeskolen – fagblad for undervisere: 1.100

kroner inklusive moms. For abonnenter i udlandet tillægges porto.

Abonnement kan opsiges med en måneds varsel til udgangen af et

kalenderår. Løssalgpris: 40 kroner.

 193.000 LÆSERE

ANNONCERING

Media-Partners, Niels Bohrs Vej 23, DK-8660 Stilling

Tel.: +45 2967 1436 / +45 2967 1446

Forretningsannoncer: hanne@media-partners.dk

Stillings- og rubrikannoncer: marianne@media-partners.dk

Udgivelser	Forretningsannoncer	Stillingsannoncer	Udkommer
Folkeskolen nr. 2	8. januar	15. januar	24. januar
Folkeskolen nr. 3	22. januar	29. januar	7. februar
Folkeskolen nr. 4	5. februar	12. februar	21. februar
Folkeskolen nr. 5	19. februar	26. februar	7. marts

Reelt er der tale om abeflytning, hvor ansvaret for, at dagligdagen hænger sammen, bliver sendt helt ud i skolen, hvor det sætter sig på skuldrene af den enkelte lærer.

Politikerne har en vision om øget faglighed, flere timer og mere inklusion, som de kalder Den sammenhængende skoledag. Den skal give de yngste elever en skoledag fra 8 til 14 og samtidig inkludere flere.

Lyder det bekendt?

Det er en skole, der er ved at blive rørt sammen i Odense, men ja, det ligner på mange måder de tanker, som undervisningsminister Christine Antorini har med regeringens udspil til skolereformen.

Netop derfor er det også på landsplan interessant at følge, hvad der sker i Odense.

Pengene til forandringerne skal findes i øget inklusion og i lærernes arbejdstidsaftale, som forhandles i øjeblikket. Når det hele er indfaset, skal kommunen ende med at bruge færre penge på driften af skolerne – på trods af mere tid til eleverne.

Så der er altså tale om at spare nogle penge.

Det kan man sådan set ikke bebrejde kommunen. Problemet opstår, når det hele bliver pakket ind som en gave til forældrene (læs: vælgerne), hvor indholdet – trylleryl- lerylle – er en bedre skole for færre penge.

»There's no such thing as a free lunch«, siger man i USA.

Det gælder også på Fyn.

Allerede nu kan man se, at pakken indeholder problemer.

Klimaet mellem kommunen og lærerne er anspændt. Det var i Odense, at rådmanden meldte ud, at man skulle »fyre sig til det bedste hold«. Det giver ikke en grobund for begejstring.

At skaffe penge via arbejdstidsaftalen betyder, at lærerne får skruet endnu mere op for deres undervisningstid, som i Odense i forvejen er høj. Det presser de lærere, som skal gennemføre den nye skole.

Samtidig er der meget kort tid til at gennemføre en helt ny struktur på alle skolerne. Den nye skoleform skal starte efter sommerferien.

Inde i bladet siger formanden for Skolelederforeningen da også forsigtigt, at der er en »risiko for, at det bliver en forhastet planlægning«.

Odense Lærereforening har ikke fået ret meget at vide: »Det eneste, de har besluttet, er en længere sammenhængende skoledag, og at det skal gøres for færre penge«, siger formanden.

I kommunen forklarer skolechefen, at skolerne skam selv skal vurdere, hvilket samspil af undervisning og pædagogiske aktiviteter der giver bedst mening. Det vil kommunen ikke blande sig i »af respekt for de medarbejdere, som skal stå med det«.

Det lyder godt. Men reelt er der tale om abeflytning, hvor ansvaret for, at dagligdagen hænger sammen, bliver sendt helt ud i skolen, hvor det sætter sig på skuldrene af den enkelte lærer, pædagog og skoleleder i stedet for hos politikere og forvaltning.

Skal der skæres, så lad os i det mindste få ærlige politikere, som tør melde ud, at det er det, der er tale om! ❌

HANNE BIRGITTE JØRGENSEN,
ANSV. CHEFREDAKTØR
HJO@DLF.ORG

Danmarks
Lærerforening ønsker
alle medlemmer og
samarbejdspartnere et

godt nytår

DANMARKS LÆRERFORENING HAR
IGEN I ÅR LAGT JULE- OG NYTÅRS-
KORTET PÅ HYLDEN. I STEDET
STØTTER VI UNICEF MED DET
BELØB, VI SPARER.

indhold

11

8 og 29

14

Den sammen- hængende skoledag

kalder Odense et projekt
med længere skoledage og
store besparelser.

PORTRÆTTERET

Folkeskolens læsere

Sådan ser I ud.

DET RØRTE NOGET VED MIN SELV- RESPEKT

Skolesekretæren havde sidste
arbejdsdag, og der var afsked
med jordbær og Asti på læ-
rerværelset, da Anna Johnsen
blev prikket på skulderen.

21

Digitalt tysk

Odder-lærer om undervisningsdifferentiering med apps.

32

Maestro

Læs Jens Raahauges anmeldelse af Bertel Haarders erindringer.

38

I Cockpittet

På Løgstrup Skole ved Viborg er inklusion et fællesprojekt, og lærerne har mange handlemuligheder, når en elev har det svært.

→ OVERSIGT

Aktualiseret

Regeringen demotiverer lærerne...../ 6

550 ledige lærere i fare for at miste dagpengene...../ 7

Odense vil spare 26 millioner kroner om året på længere skoledag...../ 8

Kvantificeret...../ 11

Folkeskolen.dk...../ 12

Portrætteret

Fyret på en festdag...../ 14

Konfronteret...../ 20

Lærer til lærer...../ 21

Debatteret

Kronik: Kære folkeskole – er du inklusionsparat?...../ 24

DLF mener: Folkeskolereform, overenskomst, kongres...../ 26

Læserbreve...../ 27

Old school/new school...../ 28

Rapporteret

»Børnene oplever ikke skole og sfo som to forskellige ting«...../ 29

Inklusion på Løgstrup Skole er et fællesprojekt...../ 32

Ny viden/Spot...../ 36

Publiceret

Med øre for solisten...../ 38

Pligtlæsning for alle lærere...../ 38

God digital litteraturundervisning...../ 40

Ledige stillinger...../ 41

Bazar...../ 47

Uskolet...../ 50

Regeringen demotiverer lærerne

Med mistillid til lærerne kvæler politikerne lærernes innovationslyst og får dermed på længere sigt en ringere folkeskole, mener arbejdslivsforsker Helle Hein.

Drop snakken om arbejdsvilkår og gå efter en højere sag, nemlig elevernes udvikling, lyder Helle Heins råd til lærerne

Sæt eleven i centrum

Hendes råd til lærerne er klart - drop snakken om arbejdsvilkår og gå efter den højere sag - nemlig elevernes udvikling.

»Det ville klæde lærerne at optræde som en profession. De skal i deres retorik gøre opmærksom på konsekvenserne for eleverne og landets fremtid. De skal sætte fokus på de uddannelsesmæssige og dannelsesmæssige konsekvenser, det her vil få«.

Ulykkelige overenskomstforhandlinger

Helle Hein kalder de igangværende overenskomstforhandlinger for ulykkelige og tror ikke på, at de gavner skolen. I hendes optik burde overenskomstforhandlinger i langt højere grad handle om indholdet i folkeskolen frem for arbejdsvilkår.

»Jeg tror, de fleste lærere er klar til at give noget, hvis de kan se, at det gavner sagen. Men hvorfor skulle de give noget, hvis de kan se, at det samtidig går ud over sagen? Så bliver det jo fuldstændig meningsløst«, siger Helle Hein og viser stor forståelse for, at lærerne er nervøse for, at kommunernes ønske om mere undervisning fra lærerne ikke kommer til at betyde mere undervisning til eleverne, men snarere er et kommunalt ønske om at spare og dermed kunne skære yderligere ned på antallet af lærere.

Tilstedeværelsespligt er »uhørt dumt«

Både kommunerne og skolelederne ytrer ønsker om, at lærerne som udgangspunkt har pligt til at være til stede på skolen i arbejdstiden.

TEKST | MARIA BECHER TRIER

Helle Hein er cand.merc. og ph.d. tilknyttet Copenhagen Business School. Hun er netop nu ved at lægge sidste hånd på sin bog om det begreb, hun kalder primadonnaledelse - og var hendes tid ikke optaget af den deadline, havde hun arbejdet på kronikker og anden bearbejdning af meningsdannelsen om folkeskolen. For Helle Hein forudser en dystre fremtid for folkeskolen, hvis retorikken omkring lærerne ikke bliver rettet op.

»I det øjeblik man fremsætter en mistillidserklæring til en faggruppe, så vil reaktionen være, at de vil begynde at være meget nøjeregnende med deres tid og energi. Givetvis ikke på kort sigt - lærerne er som andre professioner meget samvittighedsfulde. Men på længere sigt er der ingen tvivl om, at det vil føre til kollektiv frustrationsregression. Der vil ske en fælles demotivation i lærerprofessionen, som på sigt ikke kan andet end forplante sig som et ringere produkt i folkeskolen«, siger Helle Hein, der ikke selv har børn, men mener, at retorikken omkring lærerne på sigt kan få betydning for Danmarks fremtid.

»Det er uhørt dumt. Lederne argumenterer ud fra, hvad der gør deres ledelsesopgave lettere. Og hvis man er blevet leder for at have et let liv, så har man valgt det forkerte erhverv«, siger Helle Hein og understreger, at de gode ideer kommer, når der er pauser, som lærerne selv bestemmer over.

»Hvis vi betragter undervisning som det vidensarbejde, det er, så har man brug for uforstyrrede perioder i sin arbejdstid, hvor man virkelig kan fordybe sig i at knække faglige problemstillinger. Der er nogle, der er drevet mere af det end andre, og de fungerer bedst, hvis de selv kan tilrettelægge deres arbejdstid«, siger Helle Hein. »Hvis man ikke

Når tingene trækker i en helt forkert retning, bliver man nødt til at råbe op.

Helle Hein,
arbejdslivsforsker

har mulighed for at tilrettelægge arbejdsdagen fleksibelt, så får vi et kreativitets- og innovationstab i den danske folkeskole«.

Hun mener, at skolelederne hellere skulle sætte pris på, at lærere arbejder på mange tider af døgnet.

»Folkeskolelærere bliver ikke stressede af, at grænsen mellem arbejde og privatliv er udflydende. De bliver langt mere stressede af at føle, at de bliver tvunget til at levere noget, der ikke er af høj kvalitet.«

mbt@dlf.org

550

ledige lærere i fare for at miste dagpengene

To har allerede mistet dagpengene, og 30 har måneden ud til at finde et job.

TEKST | ANDREAS BRØNS RIISE

Siden september har 716 ledige medlemmer af Lærernes A-kasse modtaget et brev om, at de mister retten til dagpenge inden for et halvt år. Siden da har 166 fundet arbejde. Dermed er der stadig 550, der går rundt med truslen om inden længe at stå uden dagpenge. Af dem har 30 kun indtil udgangen af januar til at finde beskæftigelse.

»Situationen ser fortsat alvorlig ud. Der er ganske mange, der står til at miste deres dagpenge inden for det næste halve år, og vi mangler stadig nogle afgørende håndtag at dreje på«, siger Gordon Ørskov Madsen, der er formand for Lærernes A-kasse.

Han opfordrer kommunerne til at få sat skub i jobrotationsordningen, hvor en ledig afløser en fastansat, der skal efteruddannes.

A-kasse-formanden er glad for, at 166 lærere har kunnet melde sig fra jobcenteret »i sidste sekund«, men på trods af regeringens akutpakke mener han ikke, at det vil kunne lade sig gøre for alle, da der slet ikke er nok akutjob slået op på undervisningsområdet.

Dags dato giver en søgning på »akutjob folkeskolelærer« på jobnet.dk 75 resultater - heraf mange vikariater.

freelance@dlf.org

Læs også »Fyret på en festdag«
fra side 14.

Odense vil spare 26 millioner kroner om året på længere skoledag

Odense Kommune vil styrke elevfagligheden og indføre længere skoledage i indskoling på kommunens skoler. Visionen, som på sigt skal spare kommunen for 26 millioner kroner om året, skal i høj grad finansieres af lærere, pædagoger og forældre.

TEKST | **JESPER NØRBY**
ARKIVFOTO | **JØRGEN HANSEN**

Odense Kommune vil efter sommerferien indføre »sammenhængende skoledag« med seks timers daglig skolegang for indskolingseleverne i samtlige kommunens folkeskoler.

Tiltaget skal styrke fagligheden og sikre, at flere elever fremover inkluderes i stedet for at blive visiteret til specialtilbud. På den måde forventer kommunen at kunne spare 26 millioner kroner om året på skoleområdet fra august 2015.

For at projektet kan realiseres, kræver det dog, at kommunen først flytter rundt på 49 millioner kroner.

Blandt andet forudser kommunen, at den længere skoledag medfører færre lønudgifter til pædagoger i skolefritidsordningerne - som i øvrigt bliver tæt på 100 procent forældrebetalte. Desuden forventer Odense Kommune at kunne spare penge på en ny arbejdstidsaftale med lærerne, hvor kommunen forventer mere tilstedeværelse og undervisningstid. Det fortæller skolechef i Odense Kommune, Poul Anthoniussen.

Aftale kan ikke vente på Overenskomst 13
Præcis hvor mange midler kommunen ønsker at frigøre via en ny arbejdstidsaftale, kan

Formand for Odense Lærerforening Anne-Mette Kæsel Jensen frygter, at projektet i virkeligheden er nogle besparelser, der bliver pakket smart ind i en narrativ historie.

skolechefen dog ikke oplyse, mens forhandlingerne mellem Odense Lærerforening og kommunen står på.

»Vi har selvfølgelig en vægtning af, hvor meget lærernes arbejdstidsaftale og pædagogtimer i skolefritidsordningen skal skabe. Men jeg kan ikke oplyse, hvordan den vægtning er, for vi sidder i et forhandlingsrum i forhold til lærernes arbejdstidsaftale«, siger han.

Poul Anthoniussen vurderer ikke, at overenskomstforhandlingerne mellem KL og DLF kommer til at påvirke de lokale forhandlinger.

»Vi bliver færdige med at forhandle her i Odense, før de gør centralt. Jeg tror, vi er færdige engang i februar. Det skal vi være, for Den sammenhængende skoledag skal være implementeret på skolerne allerede i august«, siger han.

»Smart indpakkede besparelser«

Hos Odense Lærerforening, som forhandler om arbejdstiden med Odense Kommune, savner formand Anne-Mette Kæsel Jensen

Sådan sparer Odense 26 millioner kroner

Ifølge Odense Kommunes beregninger vil Den sammenhængende skoledag fra august 2015 kunne spare godt 26 millioner kroner om året på skoleområdet, primært via mindre udgifter til specialtilbud.

Inden da vil kommunen finde 49 millioner kroner gennem blandt andet en ny lærerarbejdstidsaftale, færre pædagogtimer i skolefritidsordningerne og effektiviseringer i ledelsen. Disse 49 millioner skal blandt andet finansiere flere timer til eleverne, kompetenceudvikling til lærerne og styrkelse af it. En mindre del af pengene skal være fundet allerede i august i år, men det præcise beløb er fortløftligt, så længe de lokale arbejdstidsforhandlinger med lærerne ikke er afsluttet.

Skoleledere anlægger sag mod Odense Kommune

Sammen med Lærernes Centralorganisation har Skolelederforeningen anlagt en voldgiftssag mod KL og Odense Kommune om lederstillinger på fem skoler i Odense Kommune. Lederne, der er pædagoguddannede og ansat som afdelingsledere for indskoling og skolefritidsordning, er alle ansat på BUPL-overenskomst.

Skolelederforeningens overenskomst er en funktionsoverenskomst, der dækker lederstillinger i folkeskolen, uafhængig af hvilken uddannelse de pågældende ledere har.

Sagen, som kan danne præcedens, forventes afgjort inden sommerferien, oplyser Skolelederforeningen.

mere specifikke udmeldinger om både indhold og økonomi fra kommunens side.

»Vi har ingen chance for at vide, om projektet overhovedet kan hænge sammen økonomisk. Det skaber uro blandt lærerne og en oplevelse af, at det i virkeligheden er nogle besparelser, der bliver pakket smart ind i en narrativ historie«, siger hun. ☒

freelance@dlf.org

Læs meget mere om Den sammenhængende skoledag i Odense på side 29.

M.I.S.

OPFINDERKONKURRENCE!

KONKURRENCEN KØRER FRA DEN 7. JANUAR – 11. MARTS

VIND 10.000,- TIL KLASSEKASSEN!

OPGAVE:

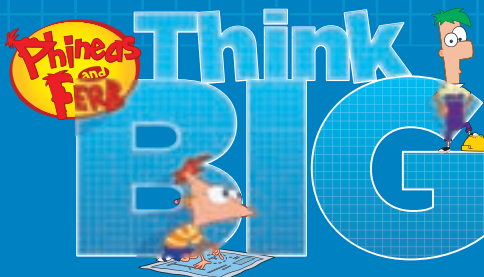
OPFIND DEN ULTIMATIVE KØR-I-SKOLE-MASKINE

KONKURRÉR MED DINE ELEVER!
LAD ELEVERNES FANTASI FÅ FRIT LØB. INDSEND
JERES BIDRAG OG VIND PENGE TIL KLASSEN.

ÅBEN FOR
1. – 6. KLASSE

GÅ IND PÅ WWW.DISNEY.DK/THINKBIG2
OG FØLG ANVISNINGERNE.

HELD OG
LYKKE!

LÆRERSTANDENS BRANDFORSIKRING
– en del af LB Forsikring

VI SÆNKER PRISEN PÅ BILFORSIKRING

Færre skader

- billigere bilforsikring

Medlemmerne i Lærerstandens Brandforsikring har passet rigtig godt på deres biler, og det har givet færre skader.

Derfor sænker vi prisen på alle bilforsikringer med et samlet beløb på 100 mio. kr. i 2013.

Se hvad din bilforsikring kommer til at koste på www.lb.dk under "Mit LB"

Bestil et tilbud

Er du blevet nysgerrig på, om du kan få en attraktiv bilforsikring hos Lærerstandens Brandforsikring?

Kontakt os på 33 11 77 55 eller beregn selv din pris og bestil tilbud på www.lb.dk

Ny elitebilistordning for dig over 30 år

Er du over 30 år, bliver du automatisk elitebilist i Lærerstandens Brandforsikring, hvis du opfylder vores krav.

Læs mere om ordningen på www.lb.dk

193.000

MENNESKER LÆSER FOLKESKOLEN

SÅDAN
SER DE
UD

67%

stemte på S, R, SF
eller EL (det gjorde kun
44 % af befolkningen).

67%

bor i hus (det gør
kun 59 % af hele
befolkningen).

78%

har en højere
uddannelse (mod
34% af resten af
befolkningen).

44%
er mænd.

29%
deles om
indkøbene
(det gør kun
24 % af hele
befolkningen).

61%

er gift (det er kun 46 %
af hele befolkningen).

56%
er kvinder.

74%
arbejder mere end
40 timer om ugen
(ligesom resten af
befolkningen).

52%

tilhører den højeste af
tre socialgrupper (det
gør kun 26 % af hele
befolkningen).

Research: Pernille Aisinger
Grafik: Peter Yde Jensen
Kilde: Index Danmark/Gallup

Foto: Bo Tornvig

Antorini til lærer: Mindre forberedelsestid til erfarne lærere

Lærere og elever til åbent hus hos ministeren

To spørgsmål stillede Ditte Jensen – der er lærer på Fuglsanggårdsskolen i Lyngby-Taarbæk Kommune – til børne- og undervisningsminister Christine Antorini, da hun havde hende på tomandshånd i nogle minutter ved et åbent hus-arrangement i ministeriet i torsdags:

Hvordan kan eleverne lære mere, når lærerne er dårligere forberedt, fordi de nu skal undervise i flere timer?

Hvad er det, lærerne ikke skal lave, når de skal undervise mere?

Til det sidste spørgsmål svarede Christine Antorini ifølge Ditte Jensens referat til folkeskolen.dk, at »det er en kommunal opgave og en ledelsesopgave at vurdere, om erfarne lærere skal have mindre forberedelsestid end yngre lærere«.

»Antorini sagde også, at lærerne i gennemsnit kun underviser 16 timer. Derfor kan der godt presses mere undervisning ind, mente hun. Jeg fortalte så, at jeg underviser 24,25 lektioner. 'Så må du undervise mere end andre', sagde Antorini så«, fortæller Ditte Jensen videre.

»Men jeg underviser ikke mere end an-

dre. Jeg er fuldtidsansat som alle andre. Jeg tror, hun glemmer, at der er andre opgaver på en skole som for eksempel læsevejledning«.

Elever til Antorini: Hold fingrene fra vores fritid

To skoleelever fra 9. klasse var også mødt op. De var hastet direkte fra Skolen på Islands Brygge ind til Frederiksholms Kanal og stod nu sveddryppende i børne- og undervisningsministerens mødelokale, Louie Bøeck og Sasha Larsen, der går i 9. klasse. De var ankommet, ti minutter før ministerens åbent hus-seance gik i gang. Alligevel var de for sent på den.

»Vi ville have sagt, at vi synes, det er fint, at vi får flere timer i dansk og matematik. Vi synes også, det er godt, at de små elever får aktivitetstimer. Men vi store elever kan ikke bruge aktivitetstimerne til noget. Vi vil hellere have tidligere fri, så vi kan udfolde os på egen hånd. Vi har brug for privat tid, hvor vi kan være i enrum, uden at der er pædagoger og lærere til stede«. ❌

jvo@dlf.org

Nye lærere mangler specialpædagogiske kompetencer

Danske lærerstuderende bliver ikke klædt godt nok på til de komplicerede læringssituationer, de møder i praksis. Det viser en ny undersøgelse, der sammenligner arbejdet med specialpædagogiske kompetencer i læreruddannelsen i fire lande.

»De studerende på den danske læreruddannelse tilegner sig en grundlæggende forståelse for specialpædagogiske problemstillinger og også værdier og holdninger til, hvad der er god undervisning. Men de formår ikke i tilstrækkelig grad at koble det til handling i praksis«, siger professor i specialpædagogik Susan Tetler.

Forsker: Thornings nytårshilsen holder ikke

»Jo mere tid børnene tilbringer sammen med jer, jo dygtigere bliver de«, sagde statsminister Helle Thorning-Schmidt i sin nytårstale om lærerne.

Men det passer ikke, at eleverne lærer mere ved at få flere timer med deres lærere, fortæller professor Peter Allerup. Han står i spidsen for den danske del af Timss-undersøgelsen. I undersøgelsen er det ifølge Allerup tydeligt, at elever med meget varierende timetal præsterer ens.

»For mig er det lidt af en gåde, at de samme politikere, der snakker om funktionelle analfabeter, ikke er i stand til at læse en graf. Det er så tydeligt, at der intet sker ved at ændre timetallet mere eller mindre«, siger Peter Allerup.

Nye kompetencemål for læreruddannelsen klar

Bekendtgørelsen for den nye læreruddannelse og kompetencemål er netop blevet sendt i høring. Kompetencemålene sætter den faglige barre højere end i dag og beskriver viden, færdigheder og refleksion, som den studerende skal tilegne sig og vise ved lærereksamen inden for hvert fag.

Leder af projektgruppen Andreas Rasch-Christensen kalder målene en tækningsmæssig revolution. Gruppen har skelet til udlandet. I Norge har man haft dårlige erfaringer med for brede mål, mens projektgruppen har hentet positive erfaringer fra Schweiz og Tyskland.

Politiken laver ny folkeskole-brøler

I en artikel i Politiken lige før jul rettede en forfatter hård kritik imod den danske folkeskole. Men forfatteren, hvis oplevelser kritikken udspringer af, tilbragte sin skoletid på en privatskole. Det er anden gang, folkeskolen kommer i modvind i Politiken på et faktisk forkert grundlag, og det frustrerer formanden for Københavns Lærerforening.

»Jeg bliver stødt over, hvor dårlig journalistik det er, når man retter så hård kritik uden faktisk grundlag. Det er helt uden belæg med til at cementere antagelsen om, at eleverne dødskeder sig i folkeskolen«, siger Jan Trojborg.

»Når jeg bliver rigtig arrig, tegner jeg!«

Katja Bøhling-Petersen har været lærer i snart 19 år. Men i de senere år har hun i stigende grad også gjort sig i satiretegninger. For når hun bliver rigtig arrig, så sætter hun sig til tegnebordet. Sidste år var det inklusionen, og nu er det folkeskolereformen, der mærker hendes pen – se tegningerne på folkeskolen.dk

Ældre lærere står for skud ved overenskomstforhandlingerne

En lærer, der fylder 60 år, har ret til at få nedsat arbejdstiden med 175 timer. KL's topforhandler Michael Ziegler:

»Det er en meget fin ordning for lærerne. Og det er også muligt, at den fastholder nogle lærere. Men det er også en rigtig dyr ordning. Spørgsmålet er, om der er et argument for, at der skal være en meget mere lukrativ ordning for lærerne, end der er for de øvrige 400.000 kommunalt ansatte.«

Lærernes formand Anders Bondo mener, at der er grund til at kæmpe for, at det er attraktivt for lærerne at blive på skolen – også efter at de fylder 60.

KL: Lærere må ikke uddele DLF-foldere i arbejdstiden

Lærere har to gange i løbet af de seneste par måneder været samlet til møder i faglig klub for at diskutere lærernes arbejdstid og regeringens udspil til folkeskolereform. Mange steder har møderne resulteret i, at lærere har produceret foldere og delt dem ud til forældre og elever.

Lærernes aktioner har fået flere kommuner til at henvende sig til KL og spørge, hvad de skal

gøre, når lærere spørger, om de må uddele foldere til elever og forældre.

»Svaret til dette er – nej. Det er ikke en del af lærernes arbejde at formidle fagpolitiske budskaber og materiale fra Danmarks Lærerforening i arbejdstiden og på arbejdspladsen«, skriver KL i sit nyhedsbrev for skoleledere i december.

Danmarks Lærerforening har på Facebook og de faglige møder opfordret lærerne til at give deres holdning til kende i debatten, og det håber formand for overenskomstudvalget i DLF Gordon Ørskov Madsen også, at lærerne bliver ved med.

»Lærerne er meget velkomne til at komme med budskaber og holdninger af politisk karakter. Vi skal gå i clinch med i hinanden i et demokratisk samfund. Man skal kunne forholde sig kritisk både til sin egen arbejdssituation og til de tiltag, der kommer fra regeringen.«

mbt@dlf.org

Læs flere nyheder på:

folkeskolen.dk

- Syv ud af ti lærere underviser i fag, de ikke har linjefag i
- Mulighed for gruppeprøver i sprog, kristendom, historie og samfundsfag
- DLF sætter fokus på ledige lærere
- Lærerstuderende argumenterer sig til mere tid med underviser
- Højesteret: Flytning af speciallærer var ikke i orden

A portrait of a woman with short, dark, curly hair and glasses, wearing a purple jacket. She is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is dark and out of focus, showing what appears to be a building with a balcony.

FYRET

på en festdag

Uden varsel og for øjnene af sine kolleger blev lærer Anna Johnsen udpeget til firing på sidste skoledag inden sommerferien. Økonomiske problemer tvang skolelederen til at afskedige personale, men Anna Johnsen ville ikke acceptere den måde, afskedigelsen foregik på.

TEKST

JESPER NØRBY

FOTO

SIMON JEPPESEN

Sidste skoledag, fredag den 29. juni 2012. Det er midt på eftermiddagen, og eleverne på Hou Skole ved Odder har fået sommerferie. På lærerværelset er der dækket op med jordbær og Asti til ære for skolesekretæren, som takker af efter 26 år på skolen. Men 57-årige Anna Johnsen og hendes kollegers tanker er et helt andet sted. De ved, at de skal tage afsked med endnu en værdsat kollega om ganske få minutter. Mod deres vilje. Der skal fyres en lærer, og ingen ved, hvem der står for skud.

Hele morgenen har snakken kørt i krogene. »Jeg er sikker på, det bliver mig«, har Anna Johnsen hørt flere kolleger hviske. Hun regner med, at den lærer, som bliver »prikket«, har fået besked på forhånd via mail eller telefon. Hun har ikke selv hørt noget.

Fyringsmøde i frikvarteret

Et døgn tidligere, i 12-pausen om torsdagen, har en tydelig berørt skoleleder kaldt skolens lærere sammen på lærerværelset.

På grund af uoverensstemmelser om skolens pædagogiske fokus har en gruppe forældre inden for de seneste dage meldt ud, at de flytter deres børn til andre skoler. Konsekvensen er, at der nu mangler penge. Mange penge. Enten skal hver tredje lærer på skolen gå på deltid - en lønnedgang på 20 procent - eller også skal der afskediges en kollega inden sommerferien.

Skolelederen beder lærerne komme forbi hendes kontor til en samtale, inden de tager hjem. På baggrund af samtalerne med lærerne vil skolelederen tage sin endelige beslutning om de ansattes fremtid inden sidste skoledag i morgen, fredag. Hun opfordrer lærerne til at diskutere mulighederne indbyrdes. Herefter forlader skolelederen lærerværelset, og lærerne sidder alene tilbage.

En bryder ud i gråd. Andre følger efter. Flere af de unge lærere har små børn og kan

ikke se, hvordan det skal hænge sammen for dem økonomisk, hvis de mister jobbet.

Det svageste led

Anna Johnsen, som har været ansat på skolen i ti år, sidder helt stille, mens kollegerne græder eller går rastløse rundt.

Anna Johnsen har selv fire børn. Men de er alle flyttet hjemmefra, så en fyring vil ikke ødelægge familiens økonomi, som den vil hos de yngre kolleger med små børn. Desuden har hun siden februar 2012 været deltidssygemeldt med kroniske øresmerter som følge af arbejdet med utilpassede elever. Måske føler flere af de unge kolleger, at hun er på vej på pension allerede?

»Jeg sad og fik følelsen af, at jeg på en eller anden måde var det svageste led. Den, en afskedigelse ville ødelægge mindst for. Skulle det i stedet være dem med små børn? Eller kollegaen, som for nylig har mistet et barn? Eller hende, hvis mand var arbejdsløs?«

Hun siger det højt til kollegerne. At hun føler, det er hende, som bør gå af og sikre dem. Hun sidder med følelsen af, at hun optager en plads, en af de andre lærere kunne få.

På skolelederens kontor fortæller Anna Johnsen, at hun føler sig som den, der næstmest kan undværes, men at hun har svært

Tvunget til fyringer

Uroen, som i sidste ende førte til Hou Skoles pludselige økonomiske problemer, begyndte på et forældremøde i starten af juni. Her præsenterede skolen en ny pædagogisk model med aldersintegreret undervisning. En lille gruppe af forældre var begejstrede, men mange var skeptiske.

Hou Skole foreslog derefter en opløst udgave af den aldersintegrerede model, som de tvivlende forældre nemmere ville kunne acceptere.

Men kompromiset skabte vrede blandt de forældre, som var tilhængere af den oprindelige model. I dagene op til sommerferien meldte forældrene til ti elever ud, at deres børn efter sommerferien ville være at finde på andre skoler. Udmeldingerne betød, at skolens budget ikke længere kunne hænge sammen, og få dage før sidste skoledag bekræftede Odder Kommune over for skolelederen, at den eneste udvej var at spare en lærerstilling væk.

ved at pege på sig selv. Hun er nødt til også at tænke på sin egen situation og vil ikke gå ned i tid. Hun erindrer ikke, at skolelederen siger noget. Ingen andre er til stede på kontoret.

»Forløbet var alt for forhastet. Man kan jo ikke tage så vigtig en beslutning lige nu og her«, siger Anna Johnsen.

Hou Skole var den perfekte mulighed

Efter 18 år som lærer på Mårslet Skole ved Odder søgte Anna Johnsen i 2002 job på Hou Skole. Muligheden for at arbejde på en lille skole med omkring 170 elever, heriblandt specialelever, og rig mulighed for at bruge sin læsevejlederuddannelse kunne hun ikke lade gå fra sig.

»Man kan virkelig gøre en forskel på en lille skole med engagerede kolleger, og jeg følte det egentlig som et privilegium at få mulighed for at arbejde med de mindste elever på Hou Skole«, fortæller hun.

Næsten hver fjerde lærer i Odder er sparet væk

I august 2010 arbejdede 267 lærere på Odder Kommunes folkeskoler. To år senere, i august 2012, var antallet af folkeskolelærere ansat i kommunen nede på 208. I samme periode er der skåret 4.257 kommunale lærerstillinger på landsplan, et fald på godt syv procent.

Kilde: Odder Kommune og Det Fælleskommunale Løndatakontor

Skolen havde en stærk profil - for eksempel var man blandt de første i landet med såkaldte løbe- og læsebånd.

»Hvis man var på kursus i kommunen og fortalte, at man kom fra Hou Skole, så kunne man godt mærke, at der blev lyttet til.«

Anna Johnsens nye arbejdsplads lå 25 kilometer væk fra hjemmet, men der var et fantastisk fagligt sammenhold og engagement på skolen.

»Vil du lige komme med mig?«

Fredag eftermiddag. Eleverne på Hou Skole har fået sommerferie, og på lærerværelset glider skolelederens skåltale for sekretæren over i en kort tale for personalet. De får ros for deres indsats, men det får ikke anspændtheden blandt lærerne til at forsvinde.

»Om lidt skal vi tage afsked med en kollega her rundt om bordet. Men nu skal vi feste«, siger skolelederen med henvisning til fejringen af skolesekretæren.

Anna Johnsen undrer sig over ordene. Hun savner stadig at få endelig afklaring på lærernes fremtid.

Få minutter senere rejser skolelederen sig fra sin plads og går rundt om bordet på lærerværelset. Da hun når til Anna Johnsen, stopper hun op og lægger hånden på hendes skulder.

»Anna, vil du lige komme med mig?«

»Du kommer til at blive vred over det her«

Tillidsrepræsentanten og viceskolelederen er også med på skolelederens kontor. Hvordan

de er kommet derind, ved Anna Johnsen ikke. Det hele kører rundt.

Lederen har tydeligt svært ved at overrække nyheden. Anna Johnsen er nødt til selv at spørge direkte, om det er hende, som er den udvalgte.

Hun kigger på viceskolelederen. Han nikker.

»Jeg har jo også haft mange gode år som lærer«, hører hun sig selv sige.

»Ja, men du kommer til at blive vred over det her«, siger viceskolelederen.

»Nej. Jeg er egentlig ikke typen, som bliver vred. Men jeg bliver utroligt ked af det«, siger hun så.

De vender tilbage til lærerværelset, hvor lederen bekræfter over for de øvrige ansatte, at Anna Johnsen er blevet afskediget. Flere af kollegerne græder. Også sekretæren, som ifølge planen skal afslutte sidste arbejdsdag med en festmiddag i gode kollegers lag.

Anna Johnsen bliver tilbudt et lift hjem, men hun opfatter det ikke. Hun ender med selv at køre hjem.

»Jeg kan ikke huske, hvordan jeg er kommet hjem. Det har ikke været forsvarligt, at jeg kørte. Jeg var simpelthen så ked af det og chokeret«, siger hun.

Alt er skrevet ned

Mandag morgen. Anna Johnsen sidder på trappestenen foran Skanderborg-Odder Lærerkreds og venter på, at kontoret åbner. I sin taske ved siden af sig har hun en beskrivelse af de seneste dages hændelser. Alt, hvad der er sket, alt, hvad der er sagt, er blevet skrevet ned. Ord for ord.

Det rørte noget ved min selvrespekt. Jeg ville ikke finde mig i det. Jeg kan respektere, at den ledelsesmæssige beslutning skulle tages. Men jeg har svært ved at acceptere den måde, det skete på.

Anna Johnsen

Weekenden derhjemme og nedskrivningen af hændelsesforløbet, hvor hun blev udpeget foran kollegerne uden varsel og derefter sendt hjem uden skriftlig begrundelse for fyringen, har vækket en ny følelse i hende.

»Det rørte noget ved min selvrespekt. Jeg ville ikke finde mig i det. Jeg kan respektere, at den ledelsesmæssige beslutning skulle tages. Men jeg har svært ved at acceptere den måde, det skete på«.

Den første bil, som ruller ind på lærerkredsens parkeringsplads, tilhører kredsformand Bent Eriksen.

»Jeg forklarede ham kort, hvad der var sket, og at jeg havde skrevet hændelsesforløbet ned og ville høre, om han ikke nok ville kigge på det«, fortæller Anna Johnsen.

Bent Eriksen inviterer hende indenfor, og mens han læser hendes beskrivelse på sit kontor, taler Anna Johnsen med sekretæren, som netop er ankommet.

»For første gang i forløbet følte jeg, at der var folk, som lyttede til mig. Jeg blev ikke bare kostet rundt i et eller andet kaos«.

Tryk hos psykolog

Lærerkredsen overtager sagen, og Anna Johnsen behøver ikke længere bekymre sig om kontakten med skole og kommune. Lærerkredsen forhandler en aftale på plads, hvor Anna Johnsen i praksis bliver fritstillet med seks måneders løn.

Hun bliver opfordret til at tage de fem psykologsamtaler, hun har ret til, og Danmarks Lærereforening finder en psykolog til hende i Aarhus.

Psykologen har selv lærerbaggrund og kender kulturen fra skolerne, så Anna Johnsen føler sig tryk i hendes varetægt.

»Jeg blev bekræftet i, at min reaktion var korrekt og helt normal, og at det var godt, at jeg så fremad«.

Anna Johnsen får medicin af sin læge, så hun igen kan sove om natten.

Der er noget, der nager

I starten af august kontakter Anna Johnsen igen Skanderborg-Odder Lærerkreds. Sagen er egentlig gået i orden, men hun vil gerne have en anbefaling fra lederen, som kan hjælpe i hendes jobsøgning.

Men der er også noget andet. Noget, der nager. Derfor beder hun lærerkredsen arrangere et møde mellem hende og skolelederen, som hun ikke har set siden sidste skoledag. Mødet bliver afholdt på Hou Skole.

Med sig har Anna Johnsen et stykke papir med overskrifter til samtalen, som hun har udarbejdet i samarbejde med psykologen. På papiret står de tre ting ved hændelsesforløbet, som har gjort mest ondt, og de tre ting ved skolen og samarbejdet med lederen, hun har sat mest pris på.

»Jeg havde behov for, at hun anerkendte den smerte, jeg havde følt på baggrund af den måde, hun havde håndteret sagen på«, fortæller Anna Johnsen.

Skolelederen siger undskyld

Efter at have læst artiklen har skoleleder Janni Thorstensen sendt denne mail:

Jeg er meget, meget ked af denne sag. Det er ikke den måde, Odder Kommune normalt afskediger personale på, og jeg vil gerne undskylde, at Anna Johnsen skulle udsættes for denne oplevelse. Jeg ville ønske, at det kunne være foregået på en mere skånsom måde, selv om der vel næppe findes en god måde at afskedige en medarbejder på. Det hører dog med til sagen, at der også var et hensyn at tage til lærerkollegiet. Under alle omstændigheder skulle situationen have været håndteret anderledes fra min side, og jeg har bestemt lært af denne sag.

Bent Eriksen fra Skanderborg-Odder Lærerkreds er også med ved mødet. Han skal ikke deltage aktivt, men han kan gribe ind, hvis der går noget galt. Hans tilstedeværelse i rummet får Anna Johnsen til at føle sig tryk, mens hun fortæller

skolelederen om sin oplevelse af forløbet.

Hun fortæller, hvordan hun og kollegerne følte sig overladt til sig selv, da nyheden om en mulig fyring var blevet overrakt, og om hvordan hun uden varsel blev peget ud foran de andre lærere et døgn senere.

Mens Anna Johnsen fortæller, siger lederen ikke et ord. Hendes blik er rettet mod blokken på bordet, hvor hun nedskriver alt, hvad Anna Johnsen fortæller.

»Jeg tror simpelthen, hun var nødt til at sidde og skrive for at fastholde sig selv. Forløbet med afskedigelsen har også været hårdt for hende«, siger Anna Johnsen.

Endelig afklaring

Skolelederen lod Anna Johnsen fortælle og valgte at svare skriftligt et par dage senere. I mailen får Anna Johnsen sin anbefaling. Og en lang forklaring.

»Jeg blev meget glad. Ikke bare fordi jeg fik en afklaring, og der stod en masse pæne ting om mig. Det var en bekræftelse på, at hun anerkendte min smerte under forløbet, og at det har været hårdt for os begge to«.

Ledere skal virkelig tænke over, hvad det betyder, når de hiver tæppet væk under folk. Lærerjobbet var mit liv, og jeg ville virkelig noget med det og med eleverne.

Anna Johnsen

DLF hjælper dig, hvis din stilling bliver sparet væk

Hvis du bliver afskediget, hjælper Danmarks Lærerforening dig med at sikre, at din arbejdsgiver har overholdt love, overenskomster og andre aftaler i forbindelse med din ansættelse og afskedigelse.

I tilfælde af afskedigelse modtager du automatisk et brev fra DLF. Bliver du afskediget på grund af besparelser, vil din lokale lærerkreds stå for kommunikation med kommune, Danmarks Lærerforening centralt og eventuelle andre parter.

Læs mere på dlf.org/rådgivning

Efter afskedigelsen fik Anna Johnsen en bunke tegninger og breve fra både elever og forældre, som var kede af at tage afsked med hende. Det varmede i et ellers hårdt forløb.

»Ledere skal virkelig tænke over, hvad det betyder, når de hiver tæppet væk under folk. Lærerjobbet var mit liv, og jeg ville virkelig noget med det og med eleverne«, siger hun.

Selvom Anna Johnsen stadig savner sit gamle job, eleverne og kollegerne, er hun nu begyndt at kigge fremad.

»Jeg vil gerne bruge mine kompetencer som læsevejleder igen eller gå i en anden retning og lave noget med kultur«, siger Anna Johnsen, som også er uddannet billedkunstlærer.

»Forløbet op til sommerferien og sommeren var forfærdelig. Men siden da har jeg kun mødt rummelighed, hjælp og forståelse. Men den rummelighed har jeg også mødt, fordi jeg selv har gjort noget for det«. ☘

freelance@dlf.org

Forløbet er beskrevet på baggrund af interview med Anna Johnsen, formand for Skanderborg-Odder Lærerkreds Bent Eriksen og skolelederen, viceskolelederen og tillidsrepræsentanten på Hou Skole.

STYRK

DIN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

Der bliver stillet stadigt større krav til de pædagogiske professioner, og det har derfor afgørende betydning at man som fagperson løbende udvikler sine kompetencer i takt med tiden.

Pædagoger, lærere og andre pædagogiske medarbejdere i hele Region Midt modtager i januar et katalog, som rummer vores brede udbud af videreuddannelse og kompetenceudvikling. Vi håber at du her finder inspiration til at styrke din pædagogiske praksis.

Har du ikke modtaget kataloget?
Rekvirer på telefon 8755 1900

VIA UNIVERSITY COLLEGE

»Jeg håber, at KL er sig sit ansvar bevidst«

Lærerne står i en ekstraordinær situation lige nu – derfor holdt DLF ekstraordinær kongres i denne uge.

KASPER STOUGAARD ANDERSEN **SPØRGER**

FORMAND FOR DLF ANDERS BONDO CHRISTENSEN **SVARER:**

❓ **Hvad er dit nytårsforsæt for Danmarks Lærerforening?**

❗ »Mit nytårsønske er, at vi om et år kan se tilbage på 2013 og konstatere, at vi har lavet en reform, der styrker elevernes udbytte af undervisningen. Hvor man kan se, at den viden, der er om, hvad der giver god undervisning, er blevet inddraget og taget seriøst.«

❓ **Hvad er lærernes muligheder set fra januar 2013?**

❗ »Vi har nogle fantastiske lærere i den danske folkeskole og en fantastisk medlemsskare i DLF. Man vil rigtig gerne den gode skole. Derfor er der nogle fantastiske muligheder, hvis politikerne forstår at bruge dem. Det er det, der er det store, spændende spørgsmål: Vil man køre videre med en 'Vi tror', eller vil man virkelig tage forskningen og lærerne alvorligt i forhold til det, der skal ske.«

❓ **Hvad er de største trusler?**

❗ »Den største trussel er, at der sidder politikere på regerings- og KL-niveau, som ignorerer lærerne. Som tror, at de har løsninger, der kan sikre en god undervisning i skolen. Det står i skærende kontrast til det, statsministeren sagde i sin åbningstale om, at lærerne er skolens hjerte. Så tag det dog alvorligt.«

❓ **Kritiske lærerrøster har blandt andet på Facebook givet udtryk for at være meget skeptiske over for både regeringens og DLF's reformudspil. Hvad vil du gøre for at holde sammen på Danmarks Lærerforening og lærerne?**

Ekstraordinær kongres

Interviewet er gennemført umiddelbart før kongressen tirsdag den 8. januar i Bella Center ved København. Læs, hvad der kom ud af kongressen, på folkeskolen.dk

❗ »Med 90.000 medlemmer ville det være bekymrende, hvis der ikke var en debat internt. Det er i virkeligheden vores styrke, at vi også kan have den debat. Men det afgørende er, at vi investerer i at fortsætte den meget tætte dialog med medlemmerne. Jeg mener helt generelt, at vi har en fantastisk opbakning i DLF. Det er ikke ensbetydende med, at der ikke er nogle, der er kritiske over for det, vi siger, men sådan skal det være – ellers har vi ikke en levende organisation.«

❓ **Hvordan vurderer du risikoen for, at KL vil lockoute lærerne?**

❗ »Det ville da være virkelig bekymrende, hvis KL kunne finde på at lockoute lærerne for at

få et system, som, alt hvad jeg hører internationalt, fortæller mig er den forkerte vej at gå. Så jeg håber, at KL er sig sit ansvar bevidst. Hvis vi skal ændre i arbejdstidsaftalen, skal det være for at lave en endnu bedre arbejdstidsaftale. Det skal ikke være for at vende tilbage til en rigid ledelsesstyring, hvor læreren bliver traditionel lønmodtager og gør det, han eller hun får besked på.«

❓ **Men må lærerne så ikke blot indse, at de er lønarbejdere og derfor bare må levere den vare, som arbejdsgiveren vil betale for?**

❗ »Det er en alvorlig risiko. Alle var enige om, at vi skulle væk fra den gamle tankegang, hvor lærerne kun gjorde det, de fik besked på og timer til. Det vil man få forstærket mange gange, hvis man følger det, vi har hørt fra KL før forhandlingerne. Det mest alvorlige er, at det vil give en meget dårligere folkeskole.«

❓ **Har du et budskab til den almindelige lærer, som går rundt og er nervøs for sin arbejdstid?**

❗ »De mange aktiviteter som læserbreve og lærere, der tager temaer op om, hvordan vi skaber den gode undervisning, det skal vi bare blive ved med. Der skal være kvalitet i undervisningen. Det er det, vi ved, og det er det, vi skal ud at forsvare i fællesskab. Og så kan det godt ske, at der hænger lidt mørke skyer i horisonten lige nu, men det er vores store styrke, at vi har det fantastiske sammenhold i DLF.« ❗

kasa@dlf.org

Med hjælp fra digitale læremidler

Undervisning med brug af web 2 og mediernes multimodalitet giver læreren nogle nye muligheder for differentiering.

TEKST

RIKKE PAASKESEN
CAND.PÆD. OG LÆRER PÅ
SKOVBAKKESKOLEN, ODDER

Skovbakkeskolen deltager i Odder Kommunes digitaliseringsprojekt. Vi har på skolen ikke nogen fast manual for, hvilke funktioner og apps på iPad'en den enkelte lærer forventes at anvende i sin undervisning.

Vi har tysk i 7. klasse. Tyskfaget er på dette klassetrin nyt på skoleskemaet. Det er vigtigt, at eleverne får en god start på faget, og at de får mod på at arbejde videre med det. Så målet for starten på arbejdet er, at eleverne bliver motiverede til at kaste sig ud i at lære et nyt fremmedsprog.

Vi er i september, hvor eleverne har haft tysk i fire-fem ugers tid. Alle har fået til opgave at udforme en lille dialog på tysk. Til hjælp til ordforrådet anvender vi app'en »EasyPiesy Tysk«. Her kan eleverne hente inspiration til at udvide deres ordforråd, de kan høre det enkelte ord læst op ved hjælp af et højtaler-ikon på sitet. Eleverne noterer i første omgang deres dialog i »Pages«, et skriveprogram på deres iPad. Indimellem anvendes app'en »ordbogen.com« til supplerende ord og udtryk.

I anden del af opgaven skal eleverne nu indtale deres dialog i programmet »Puppet Pals«.

folkeskolen.dk

Under Lærer til lærer på folkeskolen.dk kan du fortælle om gode undervisningsforløb og dele viden, råd og billeder.

Her kan vælges et antal figurer og et antal scenarier til historiens forløb.

To-tre – sammen

Eleverne arbejder i grupper a to-tre personer. Det er muligt at føre simple dialoger med et enkelt ordforråd, såvel som det er muligt i processen at tillære sig nye ord og udtryk og opbygge sætninger på tysk, som kan anvendes i en dialog i et givet scenarium. Opgaven er altså åben for, at den enkelte elev eller gruppe kan navigere med flere figurer og flere replikker i »teaterstykket«, alt efter hvor meget den enkelte eller gruppen kan overskue at kaste sig ud i, når det handler om udformning af ord, udtryk og sætningsopbygning. Der arbejdes med ordforråd, at lytte til tysk udtale, gentage ord og udtryk på tysk (indtale, slette, indtale på ny), føre en dialog, vælge billeder og scenarier til den historie, der fortælles, og til slut udforme det endelige produkt, som er et lille teaterstykke i »Puppet Pals«.

Hurtig feedback via app'en

Eleverne kan via app'en »Beskeder« få hurtig feedback og respons fra deres lærer i en midtvejsevaluering. Her kan læreren give feedback på, hvorvidt produktet er fyldestgørende, eller om det kan kvalificeres yderligere i den enkelte gruppe.

Dette forløb rummer muligheder for alle elever, og der er rig lejlighed til at imødekomme

den enkelte elev i fællesskabet. Læringsmiljøet er særdeles aktivt og differentieret. Eleverne placerer sig rundt omkring på gangen, på trappen og i klasselokalet, og de er meget optaget af at indtale deres selvproducerede dialog og lave et teaterstykke hertil i »Puppet Pals«.

Eleverne afleverer deres produkt til læreren i app'en »Beskeder«. Her kan læreren kommentere direkte tilbage til grupperne i sin respons til produktet ved hjælp af små talebobler. Her kan altså føres en onlinedialog i responsprocessen såvel som i midtvejsevalueringen. ☒

Uddrag fra evalueringen

Læreren spørger: Lærer du noget tysk ved at anvende »Puppet Pals«?

- ELEV S:** Man kan høre, hvordan man selv udtaler ordene, og så synes jeg bare, at det er en sjov måde at lære tysk på.
- ELEV J:** Jeg synes, man lærer en hel masse ved det. Det er godt at høre sig selv, sådan at man ved, om det lyder tysk, dansk eller engelsk. Det er også en ret sjov måde at lære tysk på.
- ELEV G:** Det er godt at lære noget mundtligt tysk, og det ville være dejligt, hvis vi kunne lave det igen bare med en større samtale.
- ELEV M:** Folk, der ikke er meget for at snakke på klassen, har det nemmere.

Gratis materialekurser hos Alinea

Få ny inspiration, og lær at udnytte dine undervisningsmaterialer optimalt

FREMMEDSPROG

11. marts 2013

Digital eftermiddag med engelsk og tysk

Ved Rita Mogensen og forlagets fagredaktører

ENGELSK- OG TYSKLÆRERE

MATEMATIK

18. marts 2013

MaxiMat - når it giver mening

Ved Susanne Schulian

ALLE KLASSETRIN

20. marts 2013

Matematrix - matematiske kompetencer i undervisningen

Ved Tomas Højgaard

OVERBYGNING

17. april 2013

Format - varieret, differentieret og sjov matematikundervisning!

Ved Nina Winther

MELLEMTRIN

22. april 2013

KonteXt og GeoGebra

Ved Dieter Lauff og Bent Lindhardt

MELLEMTRIN OG OVERBYGNING

ALLE FAG

6. maj 2013

Class- og teambuilding med Cooperative Learning strukturer

Ved Jette Stenlev

ALLE LÆRERE

Læs hele kursusbeskrivelsen, og tilmeld dig på alinea.dk

SAMFUNDSFAG

23. april 2013

Spot på - samfundsfag

Ved Simon Jeppesen

OVERBYGNING

DANSK

6. februar 2013

**Film i undervisningen
- film i Plot**

*Ved Malene Rungvald Christensen
og Inger-Lise Lund*
MELLEMTRIN

25. februar 2013

**iLitt.dk - Litteratur-
undervisning med
digitale fordele**

Ved Simon Skov Fougst
OVERBYGNING

12. marts 2013

**iSkriv.dk overbygning -
Genreskrivning på nettet**

*Ved Marianne og
Mogens Brandt Jensen*
OVERBYGNING

13. marts 2013

**Denførstelæsning.dk
- Ida og Emil på eventyr**

Ved Ina Borstrøm
BHKLASSE, INDSKOLING
OG SPECIALUNDERVISNING

16. april 2013

**iSkriv.dk mellemtrin -
Online genreskrivning
med interaktiv assistent**

Ved Tatjana Novovic
MELLEMTRIN

30. april 2013

**Læse-, skrive- og litteratur-
undervisning med d'dansk**

Ved Susanne Kjær Harms
INDSKOLING

Alle kurser er fra kl. 14.00-16.45
hos Alinea, Vognmagergade 11,
København K.

KLIK
KLIK

NATURFAG

21. marts 2013

**Sig'natur - Fornyelse af
natur/teknikundervisningen**

Ved Peter Jepsen
NATUR/TEKNIK MELLEMTRIN

15. april 2013

**Oplev naturens forunderlige
verden med Naturens Univers**

Ved Peter Norrild og Kristian Nordholm
FYSIK- OG KEMI

Alinea

EGMONT

alinea.dk · tlf.: 3369 4666

Kære folkeskole - er du inklusionsparat?

Kære folkeskole. Du skal nu inkludere langt flere af de elever, du hidtil har fundet for problematiske. Men er du klar til det? Hvis ikke, er du så klar til at benytte de pædagogiske tiltag, vi ved hjælper?

KRONIK

KIM JOHANNESSEN
LÆRER PÅ EN DAGBEHANDLINGS-
SKOLE OG PALS-VEJLEDER

Kære folkeskole!

Jeg skriver til dig som lærer på en dagbehandlingsskole for børn med særlige vanskeligheder - groft sagt børn med et vist talent for at vende op og ned på din undervisning, og som du derfor har besluttet er for svære at rumme. Jeg skriver, fordi jeg har et par spørgsmål om deres bebudede inklusion, som du gerne må besvare hurtigst muligt. Jeg fornemmer nemlig, at det her skal gå stærkt. Mit første spørgsmål til dig lyder således: *Er du klædt på og klar til at modtage mine elever?*

Vi taler blandt andet om en pæn portion ADHD'er, typisk med en socialt tung baggrund i tillæg. Når jeg spørger, skyldes det selvfølgelig, at de godt kan finde på at forstyrre en smule, give dig fingeren og kalde dig bøsserov ... på en god dag. På en dårlig dag kan de meget mere, og jeg er da hist og her gået hjem med kompetent påførte blå mærker efter spark og slag.

Er du forberedt?

Nu er jeg blevet bedt om at forberede de mest velfungerende på at vende tilbage til dig. Det

bekymrer mig, fordi jeg er usikker på, om du er ordentlig forberedt. Er du det, så skal jeg være den første til at hjælpe dem på vej. For jeg er faktisk overbevist om, at en kvalificeret inklusion er af det gode. For det første fordi internationale undersøgelser peger på, at eksklusion og længerevarende specialskoleophold får elever som mine til at klare sig dårligere. **Svage elever klarer sig langt bedre, når de bevarer kontakten til deres »normale« klassekammerater.** Sandsynligheden for social deroute mindskes i et fagligt stimulerende miljø med positive rollemodeller - godt for dem = godt for samfundet.

For det andet fordi det koster en formue at give dem det særlige tilbud, som min skole er. Følger en god del af disse penge med eleven og over til dig, kan eleven få både den nødvendige støtte og oplevelsen af at klare sig i en almindelig klasse. Desuden sparer samfundet en del udgifter. Det er vist det, man kalder en win-win-situation.

For det tredje ved vi, at det kan lade sig gøre at lave et skolesystem, som med succes formår at inkludere de allerfleste elever. Ontario i Canada er et godt eksempel - her er ingen specialskoler, alle søges inkluderet. Også i Norge er de godt på vej - med stor økonomisk satsning på forskning i, hvilken pædagogik og læring som rent faktisk virker, og med flere spændende inklusionsprogrammer.

Så ønsket om inklusion er godt nyt for

de svage elever! Men for at det skal blive en succes, kræver det, at du, kære folkeskole, beslutter dig for at indføre velafprøvede, langsigtede, pædagogiske programmer ... og at du har det, der skal til.

Erfaringer med Pals

På min dagbehandlingsskole har vi påbegyndt en evidensbaseret plan kaldet Pals: Positiv Adfærd i Læring og Samspil. Allerede et år efter start oplever vi færre konflikter og et mere positivt skolemiljø. Pals synes med andre ord at virke. Men igen: **Kan du rumme dem, eller skal de igen stå uden for døren, skældes ud, sendes på kontoret eller hjem med karantæne?**

Uden en veltilrettelagt plan og ekstra varme hænder frygter jeg, at det er, hvad der kommer til at ske, når jeg om lidt skal sige farvel til dem. Jeg frygter, at de skal æde endnu et kæmpe nederlag. Og så frygter jeg, at det vil gå ud over resten af dine elevers læring, og at mange forældre bliver vrede, fordi de ikke kan se, at du gør noget ved problemerne. Endelig frygter jeg for, at du vil få stress og langtidssygemelde dig. Så igen: Har du en plan, kære folkeskole?

Udfyld selv skemaet

Hvis ikke, vil jeg bede dig tjekke, hvor inklusionsparat du er. Kan du bekræfte følgende: På min skole ...

Illustration: Mar-Britt Bernt Jensen

INKLUSIONSPARAT? – FÅ 13 KORREKTE

		FORKERT	KORREKT
1	har personalet gennemgået en praksisuddannelse, der sigter mod at skabe tydelige forventninger, forebyggende indsatser og god konflikthåndtering.		
2	undgår vi at råbe højt, stille os truende an og fortælle eleverne, hvad de ikke må. I stedet møder vi eleverne med indøvede forventninger, som fortæller, hvad de skal gøre.		
3	tilstræber vi at give eleverne fem positive tilbagemeldinger for hver konsekvens. Fordi vi ved, at god trivsel giver det bedste læringsmiljø.		
4	er en konsekvens den mildest mulige og forudsigelig for eleven. Fordi uforudsigelige konsekvenser skaber usikkerhed, som igen øger konfliktpotentialer.		
5	gør vi alt for at gribe eleverne i at gøre det rigtige. Så når urolige Kim endelig lever op til de indøvede forventninger, så påskønner vi det.		
6	ignorerer vi mindre forseelser. I stedet fokuserer vi på dem, som lever op til forventningerne, og lader dermed det gode eksempel fylde.		
7	kender alle voksne de forventninger, vi har til eleverne. Vi er uddannet i at stille forventningerne til eleverne på en måde, så konfliktpotentialer er mindst muligt. Desuden har vi rollespillet pædagogiske teknikker til at nedtrappe eller undgå konflikter.		
8	har vi mulighed for at forberede udfordrende elever på skoledagen ved at lave »tjek ind«. Tilsvarende laver vi »tjek ud« og taler med eleven om, hvad der lykkedes, og hvad der var svært samt om mulige løsninger.		
9	praktiserer lærerne klasseledelse efter enslydende principper, naturligvis med justeringer i forhold til alderstrin.		
10	er der et undervisningsforløb for de elever, som er særligt udfordrende. Vi træner blandt andet sociale færdigheder og vredeskontrol.		
11	har vi systematiseret konfliktindberetningerne, så vi kan se, om der er særlige situationer eller områder på skolen, hvor det ofte går galt. Derfor kan vi hurtigt sætte ind og finde løsninger.		
12	arbejdes der med hæmmende og fremmede faktorer. Vi søger at gøre mere af det, vi er gode til, og rette op på de områder, hvor det ikke fungerer. Det kan for eksempel føre til en mere anerkendende ledelse og bedre kollegaskab.		
13	Min skole stræber kort sagt efter at være et helt særligt sted med plads til forskellighed. Dog med klare forventninger, som gør skolen til et trygt og rart sted at være.		
ANTAL FORKERTE/KORREKTE			

Nå, hvordan gik det så med testen, kære folkeskole? Jeg håber, du fik sat mange kryds under »korrekt«. Selvfølgelig fordi de børn, der allerede går hos dig, vil nyde godt af det tydelige læringsmiljø, som tiltagene i Pals giver dem. Men naturligvis tænker jeg her først og fremmest på mine

egne elever, der lige om lidt bliver dine. De har brug for at blive rummet i en trykramme a la den, som tiltagene i Pals giver dem. Mit afsluttende spørgsmål til dig lyder derfor:

Er du parat til at gå i samme retning som os og forfølge de pædagogiske strate-

gier, som vi selv begynder at kunne se de positive resultater af? ☒

Vil du være inklusionsparat med Pals?
 Artiklen fortsætter på folkeskolen.dk, hvor Kim Johannessen kommenterer nogle af de mere provokerende elementer i Pals.

Folkeskolereform, overenskomst, kongres

DLF MENER

ANDERS BONDO CHRISTENSEN,
FORMAND FOR
DANMARKS LÆRERFORENING

Vi skal konstant bestræbe os på at gøre folkeskolen endnu bedre. Vi står med ansvaret for elevernes grunduddannelse og dannelse. Hvis vi ikke lykkes med vores opgave i folkeskolen, vil det få alvorlige konsekvenser for hele samfundet. Derfor er udviklingen af folkeskolen en alvorlig sag, der skal tages dybt seriøst, især hvis man har et politisk ansvar for skolen.

I kronikker, artikler, tv-interview og mange andre steder i medierne har vi gennem mere end et år hørt repræsentanter fra KL gentage det samme budskab igen og igen: »Jo mere eleverne er sammen med læreren, jo mere lærer de«. Jeg har før i denne kolumne gjort opmærksom på, at det ganske enkelt ikke er rigtigt. Hvis eleverne ikke møder en dygtig, engageret, velforberejdet lærer, der med overskud og begejstring tager ansvaret for elevernes undervisning, er der bestemt ingen garanti for, at flere timer sammen med læreren resulterer i dygtigere elever.

Denne viden, som vi alle har fra vores praksis, blev endnu en gang forskningsmæssigt bekræftet gennem de to store internationale undersøgelser Pirls og Timss, der blev offentliggjort kort før jul. Undersøgelserne fastslog med syv tommersøm, at kvaliteten af undervisningen har langt større betydning end mængden af undervisning.

Fra den nationale og internationale forskning ved vi også, at det har positiv betydning for elevernes udbytte af undervisningen, hvis

lærerne har stor autonomi i arbejdet, bliver mødt med respekt og tillid og har et professionelt råderum. Det var netop den viden, der lå bag Danmarks Lærerforenings og KL's fælles indsats for at udvikle arbejdstidsaftalen i 2008. Men også på dette område hører vi nu meldinger, der går i den stik modsatte retning af den viden, vi har. Såvel KL som repræsentanter fra regeringen giver udtryk for, at »lærerne skal ledes som alle andre«, »lærerne skal være på skolen i 37 timer om ugen«, ja, ordføreren fra Socialistisk Folkeparti gik så langt som til at sige, at skolelederen skal »have hånds- og halsret over lærerne«.

Hvorfor står politikerne i kø med udsagn, som er i direkte modstrid med den viden, vi har om, hvad der skaber den gode skole for eleverne? Svaret er ganske enkelt: økonomi.

Den bebudede folkeskolereform skal

finansieres af en »normalisering af lærernes arbejdstid«. Det kan man læse sort på hvidt i en omfattende rapport fra Finansministeriet og Ministeriet for Børn og Undervisning dateret den 18. oktober.

Med andre ord: Økonomien skygger totalt for kvaliteten, og vores overenskomst bliver pludselig en vigtig brik i regeringens folkeskolereform. Det er selvfølgelig helt urimeligt, men det er altså rammen for Lærerforeningens kongres i denne uge.

Hovedstyrelsens anbefaling før kongressen er, at vi går aktivt ind i arbejdet med folkeskolereformen, og at vi som i 2008 gerne drøfter, om vi kan udvikle arbejdstidsaftalen, så den yderligere understøtter en positiv udvikling af folkeskolen. Vores udgangspunkt må nødvendigvis være, at vi bygger på den viden, vi har. Det er elevernes udbytte af undervisningen og dermed lærernes muligheder for at give eleverne den bedst mulige undervisning, der skal i fokus. ☒

»Økonomien skygger totalt for kvaliteten.

folkeskolen.dk

Deltag i netdebatten. Folkeskolen.dk holder åbent hele døgnet.

Thomas Aastrup Rømer:

»Facebook-drys om medaljer – lille udveksling på DLF's Facebook-side:

Thomas Aastrup Rømer: Stakkels børn, skal de nu involveres i alt det?

Repræsentant for Lærerforeningen på Frederiksberg: Forstår ikke helt, hvad du mener, Thomas – det er en fejring af danske eleveres gode læsesultater i Pirls-undersøgelsen; hvordan kan eleverne ikke være involverede?

Thomas Aastrup Rømer:

For det første fordi det er en konkurrence for voksne, hvis pædagogiske betydning er tvivlsom. For det andet: Jeg er med på, at topplaceringen er god for DLF's forhandlinger med KL og noget pingpong omkring skolereformen, men hvis det er årsagen til medaljerne, er det decideret umoralsk, fordi man bruger børnene til egne formål. Begge grunde taler for at holde børnene udenfor. For det tredje og allervigtigst: Man bør ikke lære børnene at læse for at vinde en læsekonkurrence med et andet land, og det fortæller man dem med disse medaljer...«.

► Kommentar til nyheden

»Lærere fejrer 'læsere i verdensklasse' om Frederiksberg-lærere, der stod en morgen før jul og delte pebermødder ud til forældre og elever og gav eleverne en badge i anledning af den flotte danske placering i Pirls-læseundersøgelsen.

Skriv kort og send dit indlæg som e-mail til folkeskolen@dlf.org. Maksimalt 1.750 enheder inklusive mellemrum. Redaktionen forbeholder sig altid ret til at forkorte yderligere. Læserindlæg til *Folkeskolen* nummer 3 skal være redaktionen i hænde senest onsdag den 23. januar klokken 9.00.

Claus Seb, Haderslev

BARE EN FORENING?

Ja, så er vi tilbage. Er vi en pædagogisk forening eller en fagforening?

Vi bliver nødt til at tage stilling. Skal vi lade os tromle omkuld nu?

Fordi foreningen ikke har klarlagt/redegjort over for »alle dem, der ikke ved, hvad en lærers arbejde er«, vil det meget sandsynligt blive en overenskomst, der bliver lovgivet om.

Hvorfor kommer der ikke helsidesannoncer om lærernes arbejdsvilkår? Telefonen, der ringer midt i vores aftensmad, omkring Peter, hytteture, der ikke bliver betalt på normale arbejdsvilkår. Alle kender disse situationer, hvor for eksempel bankfolk ikke er til rådighed. Hvorfor gør foreningen ikke opmærksom på dette?

Derfor er mit spørgsmål igen: Er jeg medlem af en fagforening, der vil kæmpe for mig? Eller bare en forening?

SVAR:

Vi kan altid diskutere, om vi gør det rigtige, men at sætte spørgsmålstegn ved, om der bliver kæmpet i Danmarks Lærerforening i disse dage, giver ingen mening.

Jeg har deltaget i 11 tillidsrepræsentantmøder i de sidste tre uger med en helt fantastisk opbakning. Mandag var jeg i Sønderborg, hvor 370 deltog i et flot debatarrangement arrangeret af den lokale kreds. Onsdag den 19. december mødte lærerne på skolerne i København og Frederiksberg alle forældrene, da de kom med deres børn til skolen.

Se musikvideoen »Hvis vi bar' ku' få lov« på YouTube. En musikvideo, som lærerne på Vodskov Skole har taget initiativ til. Kredsstyrelser, tillidsrepræsentanter og medlemmer har været i medierne i et omfang, vi aldrig tidligere har oplevet. Den opbakning er uvurderlig.

*Anders Bondo Christensen,
formand for DLF*

Deltag i netdebatten på folkeskolen.dk

Niels Christian Sauer:

»Michael Ziegler ønsker en skole, der er mindre 'rigid'. Derfor (?) vil han udskifte en aftale, som pålægger lærerne at løse den tildelte arbejdsopgave med de resurser, der nu engang er tildelt, med en aftale, hvor alle arbejdsopgaver opmåles, prioriteres og derefter tildeles forskellige resurser.

... Kravet til skolelederen er, at han skal finde i størrelsesordenen 100 timer per lærer om året alene ved at flytte rundt på forberedelsestiden. Resultatet bliver et bureaukratisk mareridt i et cirkus af lallende vilkårlighed: Kaos, vrede og frustration. Michael Ziegler tror, han kan bosse det her igennem. Han aner ikke, hvad han er ved at sætte i gang. Men han skal ikke komme og sige, at han ikke var advaret«.

► **Kommentarer til interview med kommunens topforhandler Michael Ziegler i Folkeskolen nummer 23.**

Gauss
foto
håndlavet kvalitet

Det professionelle portrættstudie på skolen..... hvorfor nøjes.....kvalitet koster ikke ekstra .....

- ✔ Forældrene har det største udvalg ved Gauss Foto
- ✔ Portrætter med og uden udtoning valgfrit i sort/hvid, farve og bruntoning
- ✔ 4 forskellige udtryk i luxusmappen - foto leveres signeret i kartongavemappe
- ✔ Fotos kan købes fra kun 60,- kr. incl. fotografering
- ✔ Store 20x30 cm. klassefotos som standard i alle serier
- ✔ Vi leverer den servicepakke i ønsker. Se det store udvalg på vores webside
- ✔ Fotograferne er gennemrutinerede og i får besøg af den samme hvert år
- ✔ Vi er godkendt leverandør af KMD, Tea Tabulex og alle elevintrasystemer
- ✔ Vi producerer selv på vores moderne maskiner - sikrer Jer kvalitet til tiden
- ✔ 40 års erfaring med portrætfoto og 20 år med skolefoto

Gauss Foto - Møllergade 61 - 5700 Svendborg - www.gaussfoto.dk - jette@gaussfoto.dk - tlf. 62 22 90 57

Farver og striber: Faget tegning blev i 1958 erstattet af formning som en konsekvens af et nyt barnesyn og nye opfattelser af, hvad barnet egentlig skulle få ud af skolens undervisning: »Den, der former, formes«, lød slagordet.

Form

Tegning blev et obligatorisk fag i købstadsskolernes ældste klasser i 1899. Børnene skulle lære at gengive former og perspektiv og derigennem opdrages til orden og skønhedssans. Ligesom i anskuelsesundervisning for de yngste elever var der vægt på at træne sanserne og den selvstændige iagttagelse. Og hvis de unge mænd senere skulle være ingeniører, grafikere eller skiltemalere, kunne de bruge en øvelse i at tegne sikkert, ligesom pigerne kunne bruge evnerne i broderier og indretning i hjemmet.

De følgende mange årtier bestod tegneundervisningen oftest af, at børnene skulle kopiere et motiv, læreren tegnede på tavlen, eller tegne en modelgenstand; ofte en cigarkasse, en mælkejunge eller en vase. Holdningen var, at tegning var noget, børn skulle lære – ikke et spontant udtryk for kreativitet.

I løbet af 1950'erne blev tegneundervisningen udfordret af ideer om barnets selvstændige udfoldelse, som havde været i centrum for reformpædagogikken i

1920'erne. Her havde de såkaldte Vanløse-forsøg blandt andet givet eleverne fri adgang til farver, papir og andre materialer. Internationale kunstpædagogiske og psykologiske vinde blæste også over skolen efter anden verdenskrig, og i de små klasser dyrkede man faget småsløjde, der for eksempel bestod af papirklip, keramik og diverse fletteværk.

I Den Blå Betænkning, der beskrev fagenes indhold efter skoleloven i 1958, blev tegning og småsløjde kombineret til faget formning. Op gennem 1960'erne udvikledes en frodig pædagogisk tilgang til børns kreativitet, der blev betragtet som en naturlig del af barnets udvikling: »Den, der former, formes«, som slagordet lød. Faget var dog genstand for ivrig debat: Skulle børnene lære at lave »rigtig« kunst? Skulle læreren rette børnene? Eller skulle læreren blot være »materialforvalter«, der stillede linoleum, fedtfarver, papmache og gips til rådighed for de formningslystne børn?

Anne Katrine Gjerløff, ph.d., projektkoordinator,
Sekretariatet for »Skole i 200 År«, Aarhus Universitet.

Gale streger?

I mange erindringer fra 1950'ernes skole huskes tegneundervisningens kvadrede sider, hvormed man kunne lære at tegne tingene »rigtigt«. At det medførte nogle ret kantede dyr og mennesker, bemærkes også. Kvadraterne var dels en hjælp til at gengive proportionerne, dels sikrede de en vis systematik og orden i tegnebøgerne. Selve titlen på den gengivne tegnebog antyder det opdragende sigte med undervisningen: »Tegnebogen er min ven, jeg vil være god ved den«, hed bogen, der er fra 1949.

At skabe med skrammel

Historiefortælling var centralt i 1960'ernes formning, og for eksempel blev Mester Jakel-dukke anbefalet. Her er et nutidigt eksempel fra en 5. klasse i 2011, hvor formning er blevet til billedkunst. I 1960'erne kunne alt bruges i formning. Det samme ideal om kreativitet og de forhåndenværende søm er elementer i nutidens børneprogram »Shanes verden«, hvor limpistolen er et uundværligt værktøj i den kreative proces. Verbet »at shane« er desuden kommet til som synonym for »at lave ting af skrammel«.

{Old}

Tegnebog og billedkunst

Både ordene *formning* og *tegning* er såkaldte verbalsubstantiver, det vil sige navneord, der er afledt af et udsagnsord. Verbalsubstantiver kan somme tider angive både en proces og et resultat:

»Bygningen af Storebæltsbroen tog mange år, men nu står bygningen færdig«. På samme måde kan *tegning* betyde både det at tegne og resultatet af det. »Tegning er hans kæreste beskæftigelse, og væggene er fulde af tegninger«.

Denne dobbelthed er ganske nyttig for et fag, der både vil lære børnene selv at udfolde sig visuelt og prøve at gøre dem gode til at betragte visuelle udtryk, herunder kunstneriske frembringelser. Det er mit indtryk, at man på de fleste grundskoler har dette dobbeltformål, medens man på mange gymnasier lægger hovedvægten på det analytiske og i øvrigt også inddrager arkitektur i undervisningen. Fagets betegnelse i grundskolen er nu billedkunst.

I gamle dage kunne man udlevere en *tegnebog* til eleverne; den kunne de bruge til tegninger og skitser. Men ordet er gledet over til som oftest at betegne, som ordbogen skriver, en »bog-lignende mappe (i lommeformat) til opbevaring af pengesedler og lignende«. Men endnu i 1907 kunne forfatteren Jakob Knudsen skrive: »Han sad med Blyant og Vidskelæder og arbejdede i sin Tegnebog. I Aften brugte han ikke Fortegning. Det var saakaldet 'Fantasi', han lavede«.

Ordet tegne kan følges langt tilbage i sprogets historie; formning er et tidligt låneord med latinske rødder, *billedkunst* er en sammensætning, hvis første element er gammelt i sproget og muligvis betegner, at det er lig med eller ligner noget andet. *Kunst* et låneord fra tysk, afledt af verbet at kunne. Det gamle nordiske ord for fænomenet er list, og et kunstmuseum hedder på islandsk »en samling af list«, *listasafn*. Fællesnævneren for *list* og *kunst* er vel, at der er noget på spil, som man ikke umiddelbart forstår.

Professor Higgins

OLD SCHOOL/NEW SCHOOL

Vi graver i historiske gemmer og sætter kuriositeterne i perspektiv med nutiden.

»Børnene oplever ikke skole og sfo som to forskellige ting«

Det Brede Læringsbånd på Risingskolen forener skole og skolefritidsordning og giver mere læring for eleverne. Men det stiller store krav til samarbejdet mellem lærere og pædagoger – for lærerne skal planlægge skoleaktiviteter, de ikke selv skal deltage i.

TEKST | **JESPER NØRBY**
FOTO | **HUNG TIEN VU**

De lange korridorer på Risingskolen i Odense runger af fjerne børnestemmer, og lyden forplanter sig dæmpet til det børnehaveklasselokale, hvor lærere og pædagoger for skolens 2. årgang holder deres ugentlige planlægningsmøde.

Netop planlægning er afgørende for Det Brede Læringsbånd, hvor eleverne i Risingskolens 0.-3. klasse møder både lærere og pædagoger i klasselokalet, og hvor undervisningens mål for læring rækker ind i børnenes skolefritidsordningstid. Risingskolen er en af seks skoler i Odense, der har arbejdet med

længere skoledage, forud for at hele Odense fra august skal indføre Den sammenhængende skoledag.

På træstole tiltænkt lokalets elever sidder lærerne Luisa Kristina Fisker Larsen, Conny Vestergaard og Mette Nissen samt pædagogerne Kikki Due Jensen og Søren Clausen enten tilbagelænet eller foroverbøjet med albuerne på det matchende børnebord, som flere af dem kun lige kan få klemt knæene ind under.

Pædagoger skal ville skolen

Når der kun er en time om ugen til planlægning, gavner de mange års samarbejde både lærere og pædagoger, fortæller Conny Vestergaard, der har været lærer på Risingskolen i 25 år.

»Men for at samarbejdet kan fungere, kræ-

Pædagogerne er med i undervisningen

Det Brede Læringsbånd (DBL) startede som et forsøg med udvidet undervisning for seks år siden. 0.-3. klasse på Risingskolen indgår i DBL og møder både lærere og pædagoger i undervisningen.

I øjeblikket deltager pædagogerne 10-12 lektioner om ugen i en klasse.

Både lærere og pædagoger indgår i klasseteam. Der er afsat en lektion om ugen til samarbejdsmoduler, men skolen håber på at kunne udvide det til to lektioner i fremtiden.

I juni bruger de forskellige klasseteam en formiddag på at lægge en årsplan, der i store træk lægger rammerne for elevernes skoleår. På de ugentlige møder vil de så præcisere indholdet løbende.

ver det, at pædagogerne vil være med inde over det fagfaglige. Hvis man bare vil være skolefritidsordningspædagog, så er det nok ikke Risingskolen, man skal være på. Det er selvfølgelig en lidt hård måde at sige det på», siger hun.

De sidste ord leveres lidt tøvende, men pædagog Søren Clausen, som har været ansat på skolen siden sommerferien, bakker op med det samme:

»Nej, det er helt rigtigt. Det handler om at have fokus på, at der er undervisning, og at man har en rolle der som pædagog. Også selvom det er læreren, der har ansvaret for at undervise«, siger han bestemt.

For at få Det Brede Læringsbånd til at fungere optimalt er der blandt andet stor fokus på, at rammerne for børnene skal være ens, hvad enten de er i skole eller skolefritidsordning. Eleverne skal ikke opfatte, at de rent administrativt bevæger sig rundt i to forskellige verdener.

»Børnene oplever ikke skole og skolefritidsordning som to forskellige ting, for de møder jo også skolefritidsordningspædagogerne i undervisningen«, fortæller Mette Nissen, der har været lærer på skolen i godt fire år.

Læring uden lærere

De seneste tre år har lærerne undervist eleverne i Det Brede Læringsbånd i 30 lektioner om ugen - fra 8-14 hver dag. Men siden sommerferien er der sket en ændring, som har gjort planlægningen af læringsbåndet mere kompliceret.

Det Brede Læringsbånd løber stadig fra 8-14 hver dag, men nu bliver eleverne kun undervist af lærerne i 27 ud af de 30 ugentlige lektioner. De sidste tre lektioner bliver fyldt ud med pædagogiske aktiviteter, som pædagogerne står for uden lærernes tilstedeværelse. Det kan for eksempel være et besøg på et vandværk i forbindelse med et forløb om vandets kredsløb. Indholdet i de pædagogiske aktiviteter hænger sammen med det, eleverne lærer om i undervisningen. Aktiviteterne bliver planlagt af lærere og pædagoger i fællesskab.

Den nye model betyder, at lærerne skal strukturere undervisningsforløbene mere end før, fortæller Luisa Kristina Fisker Larsen, der har været lærer på skolen i lidt over fire år.

»Det skal være tydeligt, hvad der skal nås og hvordan. Jeg har da skullet vænne mig til, at jeg planlægger ting for mine elevers læring, som det så er pædagoger og ikke mig selv, der udfører«, siger hun, mens der bliver nikket rundt om bordet.

»Det handler om at have fokus på, at der er undervisning, og at man har en rolle der som pædagog. Også selvom det er læreren, der har ansvaret for at undervise«, siger Søren Clausen, pædagog på Risingskolen.

Lærerne har stadig ansvaret

Det var ikke kun på Risingskolen 2. årgang, at lærerne skulle vænne sig til den nye model, fortæller skoleleder Johnny Rasmussen. Kommunens udmelding krævede en del tilvæning.

»Mange lærere spurgte: 'Skal pædagogerne så til at undervise?' For de var jo alene med børnene noget af tiden. Vi skulle vænne os til det og omtænke nogle ting. For indtil da havde vi jo set læreren som den helt gennemgående person i elevernes skolegang, hvor pædagogerne så var inde omkring og understøtte«, siger Johnny Rasmussen.

På trods af de mange års samarbejde har den nye ændring gjort det sværere at få organiseringen af undervisningen til at hænge sammen. Derfor ser Johnny Rasmussen en vigtig rolle for skoleledelsen i at få skemaet til at hænge sammen, så der er de bedste mulige rammer for samarbejdet mellem lærere og pædagoger.

Når lærerne kun er til stede i 27 af de 30 lektioner, eleverne er i skole, betyder det, at undervisningsforløbene skal struktureres mere end før. Det stiller større krav til planlægningen, fortæller lærer på Risingskolen Luisa Kristina Fisker Larsen.

Blandt andet derfor arbejder skoleledelsen på at skaffe mere tid til planlægningsmøder i de forskellige team og på at få lærernes trinmål og fagmål flettet bedre sammen med de pædagogiske læreplaner, som pædagogerne arbejder ud fra.

Usikkerhed om fremtiden

Odense Kommune har meldt ud, at samtlige 0.-6.-klasser i kommunens 33 folkeskoler skal have »en længere og mere sammenhængende skoledag«. Planen er, at Den sammenhængende skoledag skal spare kommunen for godt 26 millioner kroner om året. En stor del af pengene skal spares på specialområdet.

Selvom den nye »sammenhængende skoledag« ifølge Odense Kommune skal træde i kraft efter sommerferien 2013, er indholdet endnu ikke offentliggjort i detaljer.

Kommunen har dog meldt ud, at det vejledende timetal vil blive hævet, hvilket glæder skoleleder på Risingskolen Johnny Rasmussen. Til gengæld kan besparelserne på specialområdet komme til at ramme Odense-skolen.

»Lærerne har generelt været positive omkring udsigten til sammenhængende skoledag. Der, hvor bekymringen primært opstår, er i forhold til antallet af stillinger. Vi har specialklasser, så vi kommer nok til at kunne mærke det på den front«, vurderer skolelederen. ☒

freelance@dlf.org

Risingskolens 0.-3.-klasse-elever går i skole seks timer om dagen

Skemaet viser et eksempel på, hvordan en skoleuge for en 2. klasse på Risingskolen kan se ud i skoleåret 2012/2013.

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
08.00-08.45	Matematik Lærer, støttelærer*	Dansk/DSA* lærer	Matematik Lærer	Kristendom Lærer	Dansk Lærer, støttelærer
08.45-09.30	Matematik Lærer, støttelærer	Dansk/DSA lærer	Matematik Lærer, støttelærer	DBL Lærer	Dansk (DBL) Lærer, pædagog, støttelærer
09.45-10.30	Dansk (DBL) lærer, pædagog	DBL* lærer	Musik (DBL) Lærer, pædagog	Dansk (DBL) Lærer, pædagog	Natur/teknik (DBL) Lærer, pædagog
10.30-11.15	Dansk (DBL) Lærer, pædagog	DBL lærer	Musik (DBL) Lærer, pædagog	Dansk (DBL) Lærer, pædagog	DBL Lærer, pædagog
11.50-12.35	Dansk Lærer, støttelærer	Idræt/DSA 2 lærere/lærer	Billedkunst (DBL) lærer, pædagog	Klassens time (DBL) Lærer, pædagog	Pædagogisk aktivitet Pædagog
12.35-13.20	Dansk Lærer, støttelærer	Idræt/DSA 2 lærere/sprogvejl.	Billedkunst (DBL) Lærer, pædagog	Pædagogisk aktivitet Pædagog	Pædagogisk aktivitet Pædagog
13.30-14.15	Pædagogisk aktivitet Pædagog	Pædagogisk aktivitet Pædagog	Pædagogisk aktivitet Pædagog	Pædagogisk aktivitet Pædagog	Pædagogisk aktivitet Pædagog

DBL: Det Brede Læringsbånd – giver blandt andet en ekstra ugentlig lektion i matematik, natur/teknik og dansk. **DSA:** Dansk som andetsprog – undervisning til elever, hvor det er aktuelt. **Støttelærer:** 2. årgang på Risingskolen består af to klasser med 26-27 elever. Derfor har Odense Kommune bevilget syv inklusionstimer med støttelærer til hver af de to 2.-klasser for at styrke muligheden for holddeling.

Uro om længere skoledag i Odense

Fra august vil Odense Kommune forlænge skoledagen for kommunens yngste elever. Fagligheden bliver styrket, siger kommunen, mens Odense-lærerne savner konkrete udmeldinger om skoledagens indhold, og skolelederne advarer mod at forhaste implementeringen.

Skolerne skal selv lokalt vurdere, hvilket samspil af undervisning og pædagogiske aktiviteter der giver bedst mening i »Den sammenhængende skoledag«, fortæller skolechef i Odense Kommune Poul Anthoniussen. Inden 1. august i år skal skolerne derfor have fastlagt forholdene omkring skema, blokke, mødetider og holddeling.

»Nogle undervisningsforløb kan være korte, det kan være ti minutter. Men hvis det er et emne, som er tidskrævende at undervise i, skal man kunne reservere en hel dag. Vi har sat nogle rammer, men af respekt for medarbejderne, som skal stå med det her, så vil vi ikke politisk bestemme, helt specifikt hvordan det skal udføres«, siger han.

Lærere savner retning

Formand for Odense Lærerforening Anne-Mette Kæseler Jensen savner, at kommunen udmelder mere specifikke detaljer.

»Det eneste, de har besluttet, er længere

Længere skoledag og mere tilstedeværelse i Odense

Skoledagen for 0.-3. klasse på samtlige skoler i Odense Kommune skal fra august være seks timer lang og bestå af en blanding af undervisning og pædagogiske aktiviteter. Fra 2014/2015 skal også 4.-6. klasse med. Der er lagt op til, at lærerne skal være mere til stede på skolerne.

»Den sammenhængende skoledag« har flere fælles-træk med regeringens udspil til en ny folkeskolereform.

sammenhængende skoledag, og at det skal gøres for færre penge. Det afgørende for os er en dialog om målet med sammenhængende skoledag, og hvad indholdet skal være. Vores fokus er på at lykkes med inklusionen og sikre kvaliteten i undervisningen«, siger hun.

Den sammenhængende skoledag skal i gang i august i år. Odense Kommune vil derfor have en ny arbejdstidsaftale i hus med

lærerne, før de centrale overenskomstfor-handlinger bliver afsluttet, i tilfælde af at KL og DLF først opnår enighed sidst på foråret.

»Vi er nødt til at give vores medarbejdere den tryghed, at resultatet kommer rimelig tidligt, så skolelederne kan få tid til at planlægge næste skoleår med medarbejderne. Især fordi vi står foran en stor omstilling«, siger Poul Anthoniussen.

Risiko for forhastet planlægning

Ifølge Flemming Mahler Pedersen, formand for Skolelederforeningens afdeling i Odense, bliver implementeringen af Den sammenhængende skoledag en meget krævende opgave.

»Det påvirker helt sikkert skoleledernes muligheder for at planlægge næste skoleår, at der er det her usikkerhedsmoment, hvor vi ikke ved, hvordan rammerne helt specifikt bliver. Der er risiko for, at det bliver en forhastet planlægning. Men når det er sagt, så gør skoleafdelingen meget for at holde os orienterede om, hvor vi befinder os i processen«, siger han.

Grænsen for, hvornår skolerne skal planlægge de kommende skoleår, ligger normalt omkring 1. april.

»Men det her er en stor forandringsproces, og der er ingen tvivl om, at det bliver en svær opgave for skolerne at implementere inden sommer. Det allerbedste havde været, hvis vi havde kendt rammerne allerede«, siger Flemming Mahler Pedersen. ☹

freelance@dlf.org

»Vi skal have en viden om diagnoser, men heller ikke lade os begrænse af den. Vi prøver at se på, hvad den enkelte elev har af problemer, handler på det og prøver at finde en løsning«, siger skoleleder Mikael Lytken.

Inklusion på Løgstrup Skole er **et fællesprojekt**

Med muligheder som terapiforløb, kursus i »cockpittet« eller en tjans som hjælpelærer kan lærerne på Løgstrup Skole skræddersy løsninger til den enkelte elev.

TEKST | SANNE BERGLUND THOR
FOTO | LARS HOLM

Normalområdet er en flydende størrelse, der hele tiden ændrer sig, oplever man på Løgstrup Skole i Viborg Kommune.

»Vi har den fælles indstilling, at vi har viljen til at finde løsninger, selvom de ikke ligger lige for«, siger skoleinspektør Mikael Lytken. Løgstrup Skole har som skoler i andre kommuner modtaget tidligere specialskoleelever. I dag er der 525 forskellige elever i fællesskabet Løgstrup Skole. Nogle af dem har ADHD, autisme, Tourettes syndrom, OCD, er

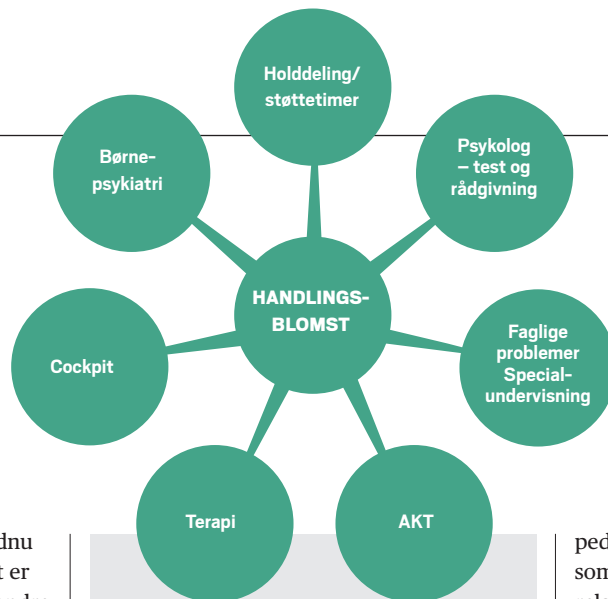
tidligt skadede/frustrerede eller har indlæringsvanskeligheder. Der er også børn uden diagnoser, men som af en eller anden grund er overbelastede og har ondt i livet.

Alt dette rummes på Løgstrup Skole, og det er en del af fællesskabet og fællesopgaven. Nogle af problemerne kan der gøres noget ved. Andre kan ikke være anderledes, og her kan det hjælpe at tale åbent om det.

At tale om problemerne er en del af skolens strategi for at drive skolen på den bedst mulige måde, men også for at kunne holde til arbejdet og forebygge udbrændthed og sygdommeldinger.

»Vi skal stå i krydsfeltet i mange år, vi skal passe på os selv og sparre med hinanden.

Handlingsblomsten repræsenterer skolens handlingsmuligheder i opgaven med at få eleven til at trives bedre og dermed være åben for at lære. Hvis et barn ikke trives, kan klasselæreren for eksempel visitere eleven til Cockpittet, som er en del af skolens »handlingsblomst«.

Hvordan finder vi kræfter til at prøve endnu en gang, om vi kan rumme det barn? Det er hårdt at sige til eleven: Jeg kan se, at de andre i klassen ikke gider dig«, fortæller Anne Mette Langmach, der er musiklærer og AKT-lærer. De er tre lærere på skolen med ansvar for adfærd, kontakt og trivsel, og de har også glæde af netværket med AKT-lærere fra andre skoler i kommunen - også for at kunne leve op til, at det skal være sjovt at undervise.

»Der er elever, der er udadreagerende. At fastholde en elev for at skærme en anden er hårdt. Vi taler højt om det. Vi har beredskabet og handlemulighederne på skolen. Her mærker jeg virkelig solidariteten«.

Læreren ikke alene

Skoleinspektør Mikael Lytken understreger, at læreren aldrig står alene med problemerne, og at det skal være sjovt at undervise

»Det skal være lysten, der driver værket. I denne tid med stress og overbelastning er det vigtigt, at det er sjovt at undervise. Vi behandler problemer her på skolen i en teamstruktur, og har en lærer brug for ekstra viden og støtte, tilbyder vi supervision. Det kan være både mig og den pædagogiske leder Majbrith Annesen, der træder til«, siger Mikael Lytken.

Majbrith Annesen er uddannet integreret psykoterapeut og beskæftiger sig med NLP (neurolingvistisk programmering), spædbarns-terapi og den jungianske legeterapi Sandplay samt giver supervision.

»Lærerne drager nytte af mine kompetencer på skolen i form af supervision. Det skal ikke være en glorificering af mig, men vi har undgået et par sygdomsmeldinger på grund af stress. Personalet siger til ved behov. Hvis vi oplever, at vi bliver mødt og forstået, kan vi bedre bære det«, forklarer Majbrith Annesen.

Det kan være, at en stor klasse med to tidligt følelsesmæssigt skadede børn tipper læsset for læreren, og så står skolen klar med forskellige handlemuligheder.

Hvis det viser sig at være det bedste for barnet, bliver en elev sendt videre til et specialtilbud. Det er skolelederen, der i sidste ende træffer beslutningen i samarbejde med skolen og forældrene.

Terapi

Majbrith Annesen kan også have skoleelever i terapi efter aftale med forældrene og klasselæreren. Det holdes skarpt adskilt, idet terapi er uden for det normale skoleområde.

»Min tanke om at inkludere børn med særlige behov er, at folkeskolen da skal gøre noget andet end det, vi tidligere har gjort. En elevflokk rummer også elever, der er blevet misbrugt, er syge, hvis forældre er døde eller skilt, eller elever med et ringe selvværd på grund af diagnoser. Der kan terapi rykke mange ting, mens problemerne er små, så de ikke udvikler sig til store problemer«, mener Majbrith Annesen.

Inspektørens velsignelse

»De ting, vi kan gøre inden for normalområdet, er rammesat, og dem udnytter vi fuldt ud. Her på skolen har vi en mulighed for at gøre noget ud over skolen, og det er terapien. Kun fordi den pædagogiske leder Majbrith Annesen er uddannet til det, lader det sig gøre med forældrenes tilladelse«, siger Mikael Lytken.

Derudover trækker skolen også på erfarne lærere.

»Vi er gamle nok til at have mødt tidligere elever og set, hvordan det er gået dem. Fælles for mønsterbryderne er, at nogle så dem som de personer, de var, og med det, de kunne. Det kan være en lærer, en pædagog eller en

pedel, som ser barnet. Plus at de ser noget, som den elev kan. For mønsterbryderne har relationen været det afgørende«, forklarer Mikael Lytken.

Derfor gør skolen også meget ud af, at der skabes en god relation mellem eleven og en anden person, og at finde de gode muligheder for at møde barnet som menneske.

Cockpit-mor Helle

Den tidligere inspektørbolig er nu indrettet til »Cockpit«, og navnet symboliserer, at eleven er pilot i eget liv. Et kursuslokale, hvor elever med og uden diagnoser i perioder har timer, fordi de ikke altid kan fungere i en klasse.

Det kan have mange årsager. Nogle velbegavede elever med ADHD kan ikke »klare« idræt, musik og billedkunst eller frikvartererne. Det er for ustruktureret for dem, så de kan få et lamineret kort af læreren, som viser cockpit-personalet, at de har fået tilladelse til at gå i Cockpittet.

Andre elever kan have problemer med at sige farvel til forældrene om morgenen og har derfor en aftale om at tage de 20 minutters »morgenlæsning« i Cockpittet og dernæst gå i klassen.

Der er 26 elever tilknyttet Cockpittet. Nogle er her i længere tid på kursus, andre kortere. Eleverne går altså ikke i skole her, men er på kursus. En vigtig sondring.

Der er afsat 80 cockpit-timer fordelt på i alt seks voksne - studerende, lærere og pædagoger. Helle Würtz er den eneste på fuld tid - hun kaldes Cockpit-mor. Hun ser tre

Løgstrup Skole

Løgstrup Skole har 525 elever og 37 lærere. Skolen er tosporet, dog er 1., 2. og 4. årgang tresporet.

Løgstrup Skole arbejder på, at skolen er en samholdende og integreret enhed for alle elever med skolefritidsordning (0.-3. årgang), fritidsklub (4.-6. årgang) og ungdomsklub (fra 7. årgang til 18. år+).

rapporteret

Marc vælger figurer blandt de 15 hylder fordelt på tre reoler og sætter figur i Sandplay-terapi hos pædagogisk leder Majbrith Annesen på Løgstrup Skole.

AKT-lærer Anne Mette Langmach taler med et par elever om, hvordan det går i klassen.

At dimse

I klassen har elever med koncentrationsproblemer lov til at sidde på deres plads og »dimse«, det vil sige at samle små brikker med hænderne, imens der lyttes til læreren. Det gør, at de bedre kan koncentrere sig. Det kan også være, at en elev gerne vil have »den røde pude«. En lille, rund luftpude med små nupper på, så man ikke kan sidde helt stille, men konstant bevæger sig lidt. Det sender fornyet energi til hjernen og kan være den lille ting, der gør det muligt for eleven at klare at være i sin klasse.

Løgstrup Skole erkender, at der er nødt til at være individuelle hensyn, for at barnet lærer. Det kan også være en teknisk løsning. Nogle fungerer bedst med en skærm, et tælle ned-ur, voksentimer eller roen i Cockpittet for at komme væk fra infernoet.

»Jeg kan nemmere koncentrere mig her. Om man er her, har intet med arbejdsvillighed at gøre«, siger Lukas fra 6. klasse om Cockpittet.

hovedområder, der er lige vigtige: det faglige, det sociale og elevens selvforståelse.

Eleverne kan få et boost i engelsk og træne de sociale kompetencer ved for eksempel at spille Uno. For andre kan det være rigtig svært at spille bold, idet de ikke kan følge reglerne.

Spionture

Løgstrup-lærerne samler på »best practice« – løsninger, der virker for eleverne i processen med at komme videre i deres udvikling. Derfor har de været på spionture til en god specialskole for ADHD-elever og autister. »Vi lærte, at for elever med ADHD er det vigtigt at strukturere det ustrukturerede. For eksempel frikvartererne, men også fag som idræt, musik og billedkunst. Og så lærte vi at handle med det samme. Hvis vi har en formodning om, at en elev har en bestemt diagnose, skal hjælpeforanstaltningerne begynde med det samme. Også selvom diagnosen endnu ikke er stillet formelt, altså når eleven ikke er udredt. Når udredningen er på plads, kan vi justere tingene ind, så det fungerer bedst muligt for eleven«.

AKT-lærer Anne Mette Langmach ser det som de voksnes opgave at bygge et stillads for at støtte elever:

»Alle børn har generelt brug for et stillads. De voksne sørger for 'stilladseringen', så kan ungerne selv klare sig«.

Eleverne må heller ikke sammenligne sig selv med andre elever – en elev i 3. klasse kan være på samme niveau som en i 1. klasse.

»Vi prøver at gøre dem livsduelige, så de kan komme ind i klassen igen. I dag er der faglig dag på skolen, så vi har to ekstra børn. De magter ikke en faglig dag. De går i Cockpittet og sidder i venteværelset, indtil den første ledige voksne kommer«, forklarer Helle Würtz.

Skoleinspektør Mikael Lytken supplerer: »Det er fint at have Cockpittet som et tilbud inden for normalområdet. Her kan vi gøre noget andet, hvor vi tager specifikke hensyn. Vi er på jagt efter de gode løsninger, der virker positivt på eleverne. Jeg glæder mig over, at hele personalegruppen brænder for at finde netop den konstruktive løsning, der er skræddersyet til den enkelte elev. Det fortjener en stor ros og er så berigende.

Sløjdlæreren er indstillet på at have en hjælperlærer, en elev med hænderne skruet rigtigt på, og som har brug for at få lidt sat ind på selvtilidskontoen«.

Også pedellen har indimellem haft en elev som medhjælper. ☒

freelance@dlf.org

»Cockpittet er godt«, synes Lucas fra 7. klasse. »Jeg får nemmere ved lektierne og har lært meget ved at være her. Jeg kan bedre koncentrere mig. Jeg er her også i frikvarteret. Hvis jeg trænger til at være her, går jeg herop med til-ladelse fra min lærer«.

Kager til kaffen ♥ Nyt magasin fra Familie Journal

Dine nye favoritopskrifter

PÅ
GADEN NU!
59,95 Kr.

Forkæl familien, kollegaerne og dine elever

Noter om ny dansk og udenlandsk viden og forskning om skole, fag og pædagogik.

• JOHN VILLY OLSEN / JVO@DLF.ORG / **ESBEN CHRISTENSEN** / ESC@DLF.ORG

Skolelærere skal ikke være eksperter

Et nyt pædagogisk tidsskrift, »Nyt Dansk Udsyn«, slår hårdt fra sig allerede i sit første nummer. Under overskriften »Skolelærere skal ikke være eksperter!« skriver lektor i pædagogik på læreruddannelsen Iben Benedikte Valentin Jensen, der også er medredaktør af tidsskriftet:

»Jeg bliver nødt til at understrege følgende, som kan chokere en del; når en lærer siger, han er god – er han højst sandsynlig ikke god. Når en lærer siger, han er i tvivl, er han højst sandsynlig meget vidende. Når en lærer siger, han ikke ved, hvad der virker, er det udtryk for et professionelt fagligt vilkår i undervisningen og ikke det modsatte. Jeg er flov over, at lærerstanden i mange år har forsømt at afsløre denne hemmelighed,

men nu må det ud. Vi kan ikke komme videre, hvis andre professioner ikke forstår dette professionsvilkår hos lærere.«

Det har som bekendt været god latin på bjerget de senere år at sige det modsatte, nemlig at lærere skal være eksperter i undervisning, men »Nyt Dansk Udsyn« udgives af en ny sammenslutning af uddannelsesfolk, der med »afsæt i det tyske dannelsesbegreb og den danske livsoplysningstradition« ser sig som en »kritisk og nødvendig modkultur i en skoledebat, der i øjeblikket alene benytter sig af økonomiske, neurologiske, sociologiske eller psykologiske argumentationer«. Nyt Askov kalder de sig.

➔ **Læs tidsskriftet gratis på nyt-askov.dk**

Ny forskning skal forebygge skolefravær

Hver femte danske skoleelev har haft ulovligt fravær fra skolen mere end ti gange inden for det seneste år, og der er i øjeblikket meget lidt viden om, præcis hvordan man kan støtte indgreb mod skolefravær. Derfor skal et nyt forskningsprojekt under Psykologisk Institut på Aarhus Universitet, School of Business and Social Sciences, nu undersøge, hvordan skolefravær kan forebygges.

»Skolefravær kan være et tidligt tegn på, at en elev ender med at droppe ud af skolen. Derudover kan skolefravær give mange problemer i kølvandet på selve fraværet, som jo er problematisk nok i sig selv. Det kan være både sociale, psykiske og faglige«, siger projektleder Mikael Thastum.

Forskningsprojektet »Skolefravær. Risikofaktorer og intervention«, som blandt andet er støttet af TrykFonden, skal via studier af børn fra 0.-9. klasse på fire forskellige skoler i omegnen af Aarhus undersøge risikofaktorerne for skolefravær. Både børn, forældre og lærere deltager i studierne.

På baggrund af resultaterne vil forskerne udarbejde forslag til indgreb for at undgå skolefravær.

COMENIUS /GRUNDTVIG FUNDED English for Teachers Scarborough, England

Two week courses:

Language & Methodology for Teachers of English
Course code: UK-2013-1843-010

English Language Training for Vocational Teachers
Course code: UK-2013-1842-010

English Language Training for Teachers in Adult Education
Course code: UK-2012-1665-012

One week courses:

Effective Communication in a European Context
Course code: UK-2013-1866-006

Developing Intercultural Competence in a European Context
Course code: UK-2013-1844-004

Effective Communication for Life
Course code: UK-2012-1629-006

On various dates throughout 2013

Apply for funding for 2013 from:

National Agency for European Educational Programmes
<http://www.CiriusOnline.dk>

First application deadline: 16.01.13

email :

communicate@anglolang.co.uk

For further information please visit:
www.anglolang.com

or for help in Danish call
Mildred Hageus on 0046736630566

Ved **Kasper Stougaard Andersen** / ksa@dlf.org

Pas på dykkersygen

For at markere sommerudstillingen »Ocean« inviterer Glasmuseet Ebeltoft nu alle landets skoleklasser til at deltage i en maritim konkurrence. Her handler det om at indsende en kortfilm inspireret af animationsfilmen »Dr. Mermaid and The Abovemarine«, der ligger frit på nettet. Vinderklassen får en dag med oplevelser og snorkeldyk i Ebeltoft, mens videoen lægges på YouTube sammen med de resterende ni bedste af slagsen. Sidste indsendelsesfrist er 6. september 2013.

➔ **Læs mere på www.glasmuseet.dk**

Lev dig ind i vikingetiden

Hvis du tror, at rollespil kun er sådan noget med kartoffelmel som tryllestøv, fedtet hud og dårlig heavy metal, kan du godt tro om. Rollespillet »Hjerteblod« tilbyder alle skoleklasser fra 6. klassetrin og op at leve sig ind i vikingetiden og naturen – i roller som træll, huskarl og missionær. I skal være minimum 18 personer, og det koster 2.000 kroner plus 100 kroner per person.

➔ **Læs mere om spillet på www.hjerteblod.com**

Få besøg fra Sydamerika

Hvor ofte har du og din klasse mulighed for at få besøg af en lærer fra Chile? Det har du i hvert fald i hele januar og februar, hvor Antonia Poblete besøger landet for at give en række gratis foredrag i historie, geografi og samfundsfag – med sigte på at udbrede forståelsen mellem Chile og Danmark. Det er udvekslingsorganisationen Youth for Understanding, der står for besøget.

➔ **Skriv til yfu@yfu.dk og book et foredrag.**

Efter- og videreuddannelse til SKOLEOMRÅDET 2013

BESØG www.phmetropol.dk/kataloger og hent dit eget digitale eksemplar af vores nye årskatalog.

VORES nyhedsbrev holder dig opdateret med faglige artikler og gode uddannelses tilbud
www.phmetropol.dk/nyheder

Forskellen er...

At du bliver udfordret på det du ved – hver eneste dag

MEtropol

Kompetencegivende efter- og videreuddannelse

Scan koden og se det nye kursuskatalog

Hjælp til lektiehjælperne

Har du elever i klassen, som har det svært med matematiklektierne? Nu er der udkommet en bog, der skal klæde forældrene bedre på til at hjælpe deres børn. Den hedder »Du kan regne med dit barn« og fortæller om alle grundskolens matematikfaglige emner – for voksne uden særlige forudsætninger for matematik.

→ *Den trykte udgave af bogen koster 249 kroner, mens en e-bog kan fås for 149 kroner på pernillepin.dk*

Årets skolebibliotek

Hvis dit skolebibliotek – eller et, du kender – gør det særligt godt, kan du nominere det til prisen som Årets skolebibliotek. Årets tema er inden for digital vejledning og formidling, og førstepræmien er indtil videre en hemmelighed. De to sølvvindere kan regne med både forfatterbesøg og bogpakker.

→ *Fristen for nominering er 11. marts. Se mere på ksbf.dk, hvor førstepræmien offentliggøres.*

Ali Zongo lever endnu

Så er forfatteren Henrik Einspor klar med endnu en bog i »Ali Zongo«-serien. Nummer seks er vi nået til, og denne gang er det en mindre hyggelig påskehare, der skaber problemer for Kurt og hans far. Serien har tidligere været anmeldt i *Folkeskolen*, hvor anmelderen blandt andet skrev: »Sproget er sjovt og humoristisk, og den tone rammer illustrationerne rigtig fint. Bøgerne er en blanding af det hverdagsliv, alle kender, og det liv, vi kender fra film og fantasier. De er underholdende – også som voksenlæser må man trække på smilebåndet«.

→ *Læs hele anmeldelsen på: folkeskolen.dk/65855*

folkeskolen.dk

Flere anmeldelser på nettet

Hver uge kan du finde nye anmeldelser på folkeskolen.dk. Lige nu kan du finde nye anmeldelser af flere bøger om børnelitteratur og litteraturundervisning, nemlig »Videbegær« og »Don Erudito og bøggerne«. Hvis du er begyndt at planlægge forårets udeundervisning, kan du finde inspiration i bogen »NaturskoleN«, som også er anmeldt. Og der er mange andre nye anmeldelser.

Hvis du på vores hjemmeside finder en anmeldelse, der sætter tanker i gang eller er særligt brugbar i forhold til at afgøre, om din skole skal indkøbe et materiale, så anbefal den med et klik på musen. På den måde er det lettere for dine fagfæller også at blive opmærksomme på den. Du finder anmeldelserne på folkeskolen.dk/anmeldelser.

Få anmeldelser direkte i din mailboks

Du kan også få et dagligt eller ugentligt nyhedsbrev med anmeldelser af materialer til dit fagområde. Gå til folkeskolen.dk og opret dig som bruger. Så kan du samtidig tilmelde dig vores mailservice.

Anmeldelserne afspejler anmeldernes personlige og faglige mening og er ikke udtryk for redaktionens holdninger.

Med øre for

■ Skolepolitik

Bertel Haarders erindringer er spækket med det forunderlige, det forudsigelige, det foruroligende og det fordrende. Læs den og bliv høj - eller hys.

Op mod strømmen – Med højskolen i ryggen

- Bertel Haarder
- 300 sider
- 334 kroner
- Gyldendal

● ANMELDT AF: JENS RAAHAUGE

Da Bertel Haarder for nylig blev stemt ud af »Maestro«-konkurrencen, skyldtes det angiveligt, at han i sin fokusering på solisten overså orkestret. Og faktisk kan denne bedømmelse også tjene som karakteristisk af det første bind af hans erindringer, hvor han i sagens natur ofte selv er solisten.

Der er en letløbende drive i beretningen, en højskolemundtlighed i skriftsproget, som gør bogen let at læse. Men også forunderlig: Hvordan kan det lykkes for en af landets længst siddende og mest markante ministre at holde fast i billedet af at være i permanent opposition?

Grebet er enkelt nok, for oplevelsen af modstand giver Haarder en nærmest Duracell-kaninagtig energi. Men det kan være vanskeligt at acceptere et sådant selvbillede af en mand, der er en del af tidsånden. Forklaringen kan måske findes i beskrivelsen af den mærkelige barndom, hvor Bertel på grund af sine dårlige øjne og sin stammen blev et oplagt mobbeoffer både blandt jævnaldrende og blandt sine søskende. Derfor blev han hjemmeundervist indtil 6. klasse og fordrev meget af sin barndom sammen med sine elskede dyr og i sin elskede have.

En række optrykte stile afslører en både gammelklog og tænsom purk. En purk, der også tager

■ Dansk, samfundsfag, historie, kristendomskundskab

Børn har ret ... til at kende deres rettigheder

- Peter Bejder
- 64 sider
- Der kan bestilles gratis eksemplarer af bogen på www.redbarnet.dk
- Red Barnet

Pligtlæsning for alle lærere ... og pligtig undervisning

solisten

farve af sin legesyge far, højskolens dominerende patriark, så han ved senere lejligheder kaster sig ud i at skrive lejlighedssange, gå på hænder og lege – også hvor det forekommer upassende.

Den modstander, Bertel Haarder stiller op i sin beskrivelse af sig selv som evig opposition, er en stereotyp: de offentlige fællesskaber, de faglige organisationer og den afledte kræve-, offer- og rettighedsadfærd. Når fjenden skildres forgrovet, bliver det tegnede billede som oftest forudsigeligt og insisterende. Det er påfaldende, at næsten alle refererede debatter har som facit, at Haarder – om ikke straks, så i eftertidens klare lys – står som sandhedens bannerfører. Han elsker dialogen, men har især øre for solisten. Ja, faktisk er han villig til at underløbe sit eget orkester, når han hvisker medlemmer af finansudvalget noget i øret, som kan sætte fut i hans eget ministerium.

Når Bertel Haarder undrer sig over, hvad friskolerne formår, mens folkeskolen forstener – især på grund af Danmarks Lærerforenings lønmodtagerattitude – så er det foruroligende, at han overser sin egen medvirken til afskaffelse af professionstænkningen ved overgangen fra nævnt til bestyrelse. Tværtimod fremturer han med friskolernes engagement og forældrenærhed, mens han overser sine egne massive bidrag til en bureaukratisering af folkeskolen. Det skal fremhæves, at Haarder har kæmpet for de humanistiske

fags faglighed og for, at skolens elever bliver undervist i deres rødder, selv om han nu også har været mere til den kronologiske pælerod end til mere dynamiske trevlerødder. Men han har prioriteret de faglige foreninger over Danmarks Lærerforening i det faglige arbejde, og her har han ifølge Jørn Lund haft øje for en frugtbar arbejdsdeling. Men ikke alt er humaniora og bløde værdier. Haarder siger i bogen, at han ville have forsværet, at han skulle indføre test og kontrol i skolen. Men det er altså også de andres skyld, at det er kommet så vidt. Endnu en gang foruroligende, at et så tænksomt menneske kan mærke højskolen i ryggen, men ikke handelshøjskolen i brystet.

Men trods en række forsimplinger og »for-glemmelser« i erindringsdelen så er bogen vedkommende læsning, dels på grund af det heftige engagement, dels – og ikke mindst – på grund af de sidste kapitler, hvor Bertel Haarder sprænger erindringens rammer og giver sig til at diskutere fremtid, magt, medier, demokrati og moralkapital. Her opstiller han scenarier, hvoraf mange kan genkendes fra hans egne kampe, men her præsenterer han også filosofiske dilemmaer, som ethvert moderne menneske må tage stilling til.

Man kan blive høj af både begejstring og irritation i mødet med den engagerede og tænksumme Haarder, der fremstår politisk markant og personligt selvudleverende. Og man kan blive hys af, at modstanderne gøres så svage, at bogen bliver en solist-optræden. ☒

Børns rettigheder skal under huden på både voksne og børn og bør derfor være pligtig undervisning for alle. Det er ikke nok at fejre børnekonventionen – den skal omsættes til praksis.

● ANMELDT AF: OLE HAUBO CHRISTENSEN

Vi kender alle historier om overgreb på børn og væmmes igen og igen, når vi bliver konfronteret med virkeligheden. Den bedste medicin er undervisning, og »Børn har ret« fra Red Barnet er et rigtig godt bud på et undervisningsmateriale om børns rettigheder.

»Børn har ret« tager udgangspunkt i virkelige hændelser, hvor børns rettigheder er blevet krænket. I bogen berettes der blandt andet om livet på nettet, skilsmisser, anbragte børn, fattigdom, fri-

tidsarbejde, etniske minoriteter, kriminalitet, forsøksbehandling, børnearbejde med videre.

»Børn har ret« nøjes dog ikke med at berette, men har hele bogen igennem fokus på handlekompetence. Undervisningsmaterialet giver læserne viden og muligheder for selv at være den handlende og ikke mindst kæmpende for at få deres rettigheder respekteret. Elevbogen indeholder desuden en vigtig oversigt over steder, hvor børn og unge kan søge hjælp.

Undervisningsmaterialet »Børn har ret« har 7.-9. klasse som målgruppe og retter sig speci-

fikt mod undervisningen i samfundsfag i 8.-9. klasse. Materialet består af elevbog og suppleres på Red Barnets hjemmeside www.redbarnet.dk

Jeg giver »Børn har ret ... til at kende deres rettigheder« min varmeste anbefaling. Undervisningsmaterialet giver en god indføring i børns rettigheder, giver mulighed for, at eleverne kan spejle sig i andre unges drømme og problemer, fortæller om rettigheder og angiver handlemuligheder. Pligt læsning og pligtig undervisning, hvis vi vil tage vores børn og unge alvorligt. ☒

www.iLitt.dk

- www.iLitt.dk
- Alinea
- 50 kroner per elev

■ Dansk overbygning

God digital litteraturundervisning

● ANMELDT AF: BENT RASMUSSEN

iLitt.dk er Alineas site til litteratur- og medieundervisningen i dansk i 7.-10. klasse. Sitet kan bruges med pc, Mac og tablets og kræver abonnement via Uni-login for hver enkelt elev.

iLitt.dk er gennearbejdet, interessant og logisk og har et fint og overskueligt visuelt udtryk. Der er stor bredde i genrevalget, for eksempel faglig læsning, radiomontage, intertekstualitet, romantikken, eventyr, Benny Andersen med mere.

Læreren kan selv redigere i de foreslåede 20 forløb, der er bygget op ud fra kategorierne faglig vinkel, forfatter, genre, periode og tema. I alt kan man finde 188 meget varierede tekster i biblioteket, der dog ikke indeholder romaner. Det vil derfor være indlysende at supplere med bøger.

Sitet har en række af fine og relevante hjælpemidler, nemlig Tekster (naturligvis), men også Billeder, Lydfiler, Video, Assistenten, som der er hele 42 af, blandt andet Fortælle teknik. Desuden kan man finde Fagbokse, Forfatterportrætter, der dog ikke er på mere end syvotte linjer, og endelig en række link.

Eleverne har desuden mulighed for med iLitt.dk's indbyggede skærmlæser at justere tekststørrelsen og -bredden, og de kan ligeledes ændre baggrundsfarven. Understregede ord i teksten betyder, at eleven kan hente en forklaring ved at klikke på ordet med cursoren.

iLitt.dk giver også mulighed for at organisere elevernes arbejde. Notater og opgavebesvarelser kan struktureres, gemmes og hentes frem igen i for eksempel afgangsprøvesammenhæng.

Fra »Min side« har eleverne adgang til de aktuelle forløb og kan klikke sig ind både hjemmefra og på skolen. Læreren har hele tiden mulighed for at gå ind på de enkelte elevers opgaver og på den måde holde sig ajour med, hvor langt eleverne er i arbejdet.

iLitt.dk lægger op til en række forskellige differentierings- og organisationsformer og virker meget gennearbejdet og lettilgængeligt. Det er læreren, der vælger og styrer. Læremiddel.dk benævner iLitt.dk som et stilladserende site, og det er en meget rammende betegnelse, for iLitt.dk vil så afgjort have en støttende funktion på den undervisning, der skal finde sted. iLitt.dk er et spændende site, der tilmed virker både smidigt og indbydende. ✕

DET KAN VÆRE SVÆRT AT GÅ I SKOLE, NÅR MOR OG FAR GÅR FRA HINANDEN

En skilsmisse påvirker børn forskelligt. Nogle kan blive indadvendte og tryghedssøgende, andre udfarende og aggressive.

Fælles for alle børn er, at forældrenes brud er en livskrise, der kan påvirke lysten og evnen til indlæring. Alligevel har kun fire ud af ti grundskoler en handleplan for skilsmissebørn.

I en ny kampagne sætter Social- og Integrationsministeriet fokus på, hvad du som lærer kan gøre for at støtte et barn, hvis forældre går hver til sit.

På websitet børnmidten.dk kan du blandt andet få:

- gode råd til at tale med barnet om situationen
- inspiration til handleplaner og børnegrupper
- tips til at navigere i forældrenes konflikter
- overblik over forældreansvarsloven.

børn
i midten

Læs mere på www.børnmidten.dk

DEADLINES FOR STILLINGS- ANNONCER 2013

Nummer 2: 15/01	Nummer 13: 06/08
Nummer 3: 29/01	Nummer 14: 20/08
Nummer 4: 12/02	Nummer 15: 03/09
Nummer 5: 26/02	Nummer 16: 17/09
Nummer 6: 12/03	Nummer 17: 01/10
Nummer 7: 02/04	Nummer 18: 15/10
Nummer 8: 15/04	Nummer 19: 29/10
Nummer 9: 29/04	Nummer 20: 12/11
Nummer 10: 13/05	Nummer 21: 26/11
Nummer 11: 27/05	Nummer 22: 10/12
Nummer 12: 11/06	

Lederstillinger

Visionær skoleleder søges til Vorup Skole pr. 1. april 2013

Vores nuværende skoleleder har søgt nye udfordringer, hvorfor ny skoleleder søges.

Vorup Skole har 490 elever og 85 børn i SFO, og er beliggende i et dejligt naturskønt område i Vorup Randers SV.

Vorups Skole ønsker at skabe "Den bedste skole – for alle" med en høj grad af faglighed, anerkendelse og trivsel. Skolens kerneydelse er undervisning, hvilket betyder, at den enkelte elev er i centrum, når det drejer sig om undervisningens tilrettelæggelse og udførelse.

Skolens daglige ledelse udgøres af skolelederen, den pædagogiske leder og SFO-leder. Sammen med ca. 60 dygtige og engagerede medarbejdere skal ledelsen fastholde og videreudvikle den positive udvikling, skolen er i.

Derfor holder vi hovedet koldt og hjertet varmt.

Vi søger en skoleleder, der har lyst, mod, og evne til at lede en folkeskole i udvikling og fremdrift, som kan håndtere en udstrakt selvforvaltning, og som er en inspirerende, initiativrig igangsætter indenfor det faglige, det pædagogiske og det ledelsesmæssige rum.

Randers Kommune søger en tydelig leder, gerne med ledelseserfaring, der går forrest, når der skal nytænkes, forandres og forankres. Vi forventer desuden, at du er tydelig og klar i din kommunikation såvel eksternt som internt.

Sammen med ledelsesteamet udnytter du Vorup skoles faglige og økonomiske ressourcer optimalt i en proces- og resultatorienteret ledelse, hvor dit fokus er børnenes udvikling og læring.

For yderligere oplysninger:

Se skolens hjemmeside www.vorupskole.dk

Kontakt pædagogisk leder Trine Vasegaard, 89 15 41 11/ 21 48 90 21, skolebestyrelsesformand Berit Nielsen på 61 67 90 83 eller skolechef Torben Bugge på tlf. 89 15 10 80/51 56 20 80, hvis du har behov for oplysninger om stillingen.

Eller allerbedst aftal et besøg på skolen tlf.: 89 15 41 11.

Løn og ansættelse i henhold til gældende overenskomst og forhånds aftale for skoleledere i Randers Kommune.

Ansøgningen skal være Randers Kommune, Børn, Skole og Kultur, i hænde **senest søndag den 27. januar 2013** og stiles til Mette Mønster via mail: mette.monster@randers.dk

Ansættelsessamtaler forventes afholdt i uge 8 og 9.

Mærk ansøgningen SL/VOR.

Randers Kommune

Marie Mørks Skole modig · munter · mild

Marie Mørks Skole, Milnersvej 1, 3400 Hillerød

Marie Mørks Skole søger ny forstander

Vores forstander har efter mange år på skolen valgt at gå på pension. Vi søger derfor en ny forstander pr. 1. maj 2013.

Skolen

Marie Mørks Skole er en traditionsrig skole grundlagt i 1895 i Hillerød. Skolen er en 2-sporet fri grundskole, med ca. 500 børn fra 0. til 10. klasse. Til skolen hører to SFO'er med i alt ca 175 børn.

Skolen har en engageret medarbejderstab på 62 personer.

Skolen er under stadig udvikling og er rustet til de udfordringer, der bydes en privat grundskole idag.

Skolens økonomi er stabil og god.

Skolens kultur

Marie Mørks Skole sætter en høj grad af faglighed i centrum, ligesom områder som selvforståelse, almindannelse, fællesskab, demokrati og historisk indblik også er en del af skolens fundament.

Skolen er præget af overskuelighed, engagement og tolerance i en balance mellem boglige, teknologiske, kreative og sociale ambitioner.

Vi lægger vægt på at bevare skolens traditioner – herunder morgensang med alle elever samt de årlige sports- og musikarrangementer.

Vi fokuserer på sammenhold og en positiv indstilling til livet.

Jobbet og vores forventninger

Vi søger en ny forstander med dokumenteret ledererfaring, der kan forestå den pædagogiske, strategiske og administrative ledelse af skolen.

Dine nærmeste kollegaer bliver viceforstanderen, afdelingslederen og SFO-lederne, som sammen med dig danner skolens ledelse. I administrationen er ansat en sekretær og en regnskabsfører.

Du skal som leder kunne tage ansvaret for skolens pædagogiske linje og udvikling. Du skal kunne udvise interesse og omsorg for dine medarbejdere og skolens elever. Derudover skal du kunne lytte og træffe afgørelser og skabe gode relationer til forældre og elever. Du skal desuden varetage skolens relationer og interesser udad til.

Vi forventer, du bliver en samlende og synlig forstander, der agerer med omtanke.

Vi tilbyder

Vi tilbyder til gengæld et spændende lederjob i en velfungerende privatskole med glade og energiske elever samt en medarbejderkreds præget af stor faglighed og engagement.

Ansættelsen sker i lønintervallet DKK 444.796 - 535.482 (1.4.2012 niveau). Lønnen fastsættes i forhandling med skolens bestyrelse i henhold til gældende overenskomst mellem Finansministeriet, Lærerenes Centralorganisation og organisationsaftale mellem Danmarks Privatskoleforening og Frie Skolers Lærereforening.

Du kan finde flere oplysninger på skolens hjemmeside www.mms.dk Du er også velkommen til at kontakte bestyrelsesformand Michael Hoeck på mail munc.hoeck@post.tele.dk eller forstander Bjarke Schmidt på mail bjarke.schmidt@mms.dk. Ansøgning stiles til Bestyrelsen og sendes til bestyrelsesformand Michael Hoeck på mail munc.hoeck@post.tele.dk senest den 21. januar 2013. Samtaler forventes gennemført i uge 5.

Følg debatten på
folkeskolen.dk

INSPEKTØRER TIL GRUNDSKOLEN

Pr. 1. august 2013 søger Herlufsholm Skole 2 nye kolleger til grundskolen: **En afdelingsinspektør og en vice-afdelingsinspektør.**

Kan du beskrive dig selv som en leder, der:

- har pædagogisk og praktisk engagement?
- har fokus på medarbejdernes faglige og pædagogiske udvikling og trivsel?
- kan identificere sig med skolens værdier?
- har let ved at kommunikere både mundtligt og skriftligt?
- er udviklingsorienteret?
- har humor, et godt humør og sætter pris på en uformel omgangstone?

...er det måske et job for dig!

Afdelingsinspektøren

Afdelingsinspektøren har det daglige ledelsesansvar for den pædagogiske og administrative ledelse af grundskolen med reference til rektor. Arbejdet omfatter derfor bl.a. opgaver indenfor skoleudvikling, evaluering og kvalitetsudvikling, personaleansvar, administration og planlægning, m.m..

Vice-afdelingsinspektør

Vice-afdelingsinspektøren i grundskolen er stedfortræder for afdelingsinspektøren og har ansvaret for de praktiske opgaver i forbindelse med afviklingen af grundskolens arbejde. Det er bl.a. skemalægning, aktivitetsplan, vikardækning, planlægning af skole-hjem-samtaler, m.m..

Ansøgningsfrist: d. 19. februar 2013

Send din ansøgning pr. mail til rektor Klaus Eusebius Jakobsen på eusebius@herlufsholm.dk eller i papirform til nedenstående adresse. Stil din ansøgning til Herlufsholm Skoles bestyrelse og mærk den Afdelingsinspektør eller Vice-afdelingsinspektør. Har du yderligere spørgsmål, så læs mere om skolen, dens værdier og traditioner på www.herlufsholm.dk eller kontakt rektor Klaus Eusebius Jakobsen eller afdelingsinspektør Jan Jensen ved at ringe til skolens kontor på tlf. 55 75 35 00.

Herlufsholm Skole er en enhedsskole fra 6. klasse til 3.g. Vi tilbyder endvidere den internationale studentereksamen, International Baccalaureate (IB) og IGCSE, som er en international 9. klasse. Skolen har ca. 620 elever fordelt med ca. 260 i grundskolen og 360 i gymnasiet. Vi optager såvel kost- som dagelever. Kostelevallet for elever i grundskolen er pt. 70.

Herlufsholm Skole og Gods | Herlufsholm Allé 170 | DK - 4700 Næstved | Tlf. + 45 55 75 35 00 | Fax + 45 55 75 35 14 | www.herlufsholm.dk

2 pædagogiske ledere søges til Læreruddannelsen i Aarhus (pr. 1.3.2013)

Opgaver

Opgaverne for de to ledere er i samarbejde med den øvrige ledelse på LIA:

- Faglig og pædagogisk udvikling af læreruddannelsen
- Personaleledelse af en gruppe undervisere
- Udvikling af team og andre samarbejdsformer på læreruddannelsen.

Kompetencer

Vi forventer, at du:

- Har erfaring med undervisning
- Har en videregående uddannelse (master, kandidat eller ph.d.)
- Har stærke kommunikative kompetencer
- Er optaget af og har indsigt i læreruddannelsens udvikling som en professionsrettet uddannelse

Det vil være en fordel, hvis du har ledelseserfaring.

Vi tilbyder

spændende fagligt og pædagogisk ledelsesarbejde på Danmarks største læreruddannelse.

Vi deltager i mange projekter i samarbejde med skoler, partnerinstitutioner og andre professionsuddannelser.

Vi tilbyder de studerende mange valgmuligheder og er særdeles stærke på en international profil.

Stillingerne er faste stillinger på fuld tid.

Se det fulde opslag på www.viauc.dk – Om VIA – Ledige stillinger

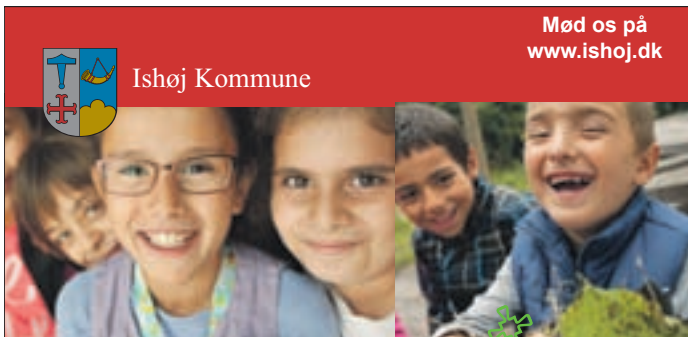
Vil du vide mere om stillingerne, er du velkommen til at kontakte uddannelsesleder Martin Søland Klausen på msk@viauc.dk eller tlf. 8755 3105.

Ansøgningsfrist: Fredag 25. januar 2013.

Læreruddannelsen i Aarhus er en dynamisk organisation med ca. 1650 studerende og 100 undervisere. I 2015 flytter vi på Campus C og bliver en del af et uddannelsessted med flere end 5000 studerende.

Læreruddannelsen er en del af VIA University College, der er Danmarks største professionshøjskole. Se mere på www.viauc.dk

Mød os på
www.ishoj.dk

Ishøj Kommune

1 + 1 = 3 STRANDGÅRDSKOLEN Strandgårdskolen skal have ny afdelingsleder

Vi er et dynamisk videndelende ledelsesteam.

Vi skal:

Have det sjovt mens vi arbejder – vi bliver aldrig færdige

Vi siger:

Ingen er færdige, før alle er færdige

Vi tænker:

Hvis ikke vi gør noget andet, sker der ikke noget andet

Vi gør:

Det vi siger og siger det vi gør

Vores udfordring er at løfte i flok og alligevel arbejdsdele. Du bliver nøglepersonen i den daglige pædagogiske og administrative drift. Dine arbejdsopgaver består bl.a. af:

- At være anker for teamenes skemalæggere af det fleksible skema.
- Af daglige elev- og forældrehenvendelser.
- At lede planlægningen og gennemførelsen af afgangsprøver og nationale test
- Dialog med lærere og pædagoger om hverdagens udfordringer

Strandgårdskolen er helhedsskole og Ishøj Kommunes spydspidsskole. Vi har 2-3 spor og 8 specialgrupper. Eleverne er i skole hver dag fra kl. 8.10-15.35. Før, efter og i ferierne er der SFO og aftenklub for de store.

Læs mere på vores hjemmeside:

www.strandgaardskolen.skoleintra.dk.

Vi håber, at du vil komme på besøg, inden du søger og opleve vores fantastiske lærere og pædagoger, vores nye bygninger, arbejdet med udeskole, samarbejde med lokalforeninger og meget meget mere. Ring til skoleleder Birgit Lise Andersen for at aftale nærmere på telefon 43 73 58 61 / 29 38 11 94. Ansættelse er fra d. 1. april 2013. Vi skal have din ansøgning senest d. 24. januar 2013. Samtaler forventes at blive i uge 6. Du skal maile din ansøgning til: strandgaardskolen@ishoj.dk

"Ishøj Kommune ønsker at afspejle samfundet. Derfor opfordres kvinder og mænd uanset alder, religion, handicap og etnisk baggrund til at søge"

Genopslag

Sønderborg Kommune søger en leder til Ungdommens Uddannelsesvejledning

- Du har en relevant videregående uddannelse, gerne med diplom i ledelse eller tilsvarende
- Du har en bred viden om UU vejledningsområdet, gerne med konkret erfaring

Se annoncen på www.sonderborgkommune.dk under 'Ledige kommunale job' eller på www.ofir.dk, kviknr. 26151256.

Specialstillinger

Albertslund Kommune

Akutjob – Naturfagsvejleder

Børne- og Ungeforvaltningen søger en kommunal naturfagsvejleder med ansættelse fra den 1. august 2013. Ansættelsen er fireårig og beskæftigelsesgraden er et halvt årsværk.

Du får en central rolle i denne udvikling.

- ♦ Du skal have lyst og mod på at inspirere, iværksætte, understøtte og facilitere naturfagsgruppernes arbejde på skolerne
- ♦ Du skal understøtte det konkrete naturfagsarbejde på skolerne

Se mere på

www.albertslund.dk/job, hvor du finder hele stillingsopslaget og en funktionsbeskrivelse.

Der er ansøgningsfrist den 24. januar 2013 kl. 9:00

Lærer søges til Skolen MIR 3. (barselsvikariat)

Vi søger 1 lærer til et barselsvikariat, til ansættelse 1. marts 2013, der kan undervise bredt i folkeskolens fag og som ønsker at arbejde helhedsorienteret med børn, unge og deres familier. Stillingen er for dig der ønsker kompetente og engagerede kolleger i et hus med højt til loftet, positiv stemning og store udviklingsmuligheder for børn og voksne. Du er energisk, nysgerrig og vedholdende, da vejen til børnenes trivsel og læring går ad mangfoldige veje.

Mir er et privat helhedsskoletilbud med dagbehandling. Vi tilbyder undervisning og behandling til børn og unge med følelsesmæssige, sociale og kognitive vanskeligheder, samt tæt samarbejde og rådgivning til deres familier.

Vores mål er at styrke barnets og familiens ressourcer. Med udgangspunkt i en anerkendende og nysgerrig tilgang, støtter vi det enkelte barn i at afsøge og udvikle strategier og redskaber der kan afhjælpe deres vanskeligheder og følgeproblemstillinger.

Vi arbejder i tværfaglige teams af lærere og pædagoger og har desuden tilknyttet psykiater, psykologer og familierapeuter. For at sikre en fælles forståelse arbejder vi ud fra systemisk, narrativ og kognitiv tænkning og praksis.

Til Mir 3, Brogårdsvej 48 i Gentofte, søger vi en lærer der har særlige kompetencer og interesse for at

- Arbejde med børn og unge med diagnoser som ADHD, autisme-spektrum-forstyrrelse, Tourettes syndrom, OCD, NLD o.l.
- Undervise i dansk og engelsk
- Skabe og fastholde struktur
- Gøre tingene færdigt

Arbejdstiden er 37 t. om ugen. Løn efter gældende overenskomst.

Hør meget mere om hvem vi er, hvad vi forventer og hvad vi vil. Ring til Mikael Frederiksen på 20 64 97 13

Ansøgningsfristen er d. 18/1 2013, kl. 12.00. Ansøgning, med angivelse af den søgte afdeling, skal sendes til en af nedenstående adresser. Vi afholder ansættelsessamtaler i uge 4.

skolen MIR
Hjortholmsvej 7 - 2800 Lyngby
mir@skolenmir.dk www.skolenmir.dk

SKOLEN PÅ FJORDEN

LÆRER (AKUTJOB)

Er du vild med at undervise i musik og matematik i indskolingen?

Skolen på Fjorden søger en lærer på fuld tid, pr. 1. marts, til vores afdeling A (0. - 5. kl).

Vi forventer, at du kan undervise i musik, matematik og gerne drengeidræt samt almindelige fag i indskolingen.

Skolen på Fjorden er en forholdsvis nybygget skole med rigtig gode fysiske rammer, interaktive tavler i alle lokaler, gode fællesarealer og veludstyrede forberedelseslokaler til lærerne.

Se mere om skolen på www.skolenpaafjorden.dk

Ring til viceskoleleder Signe Broe eller skoleleder Dorthe Baun på 5966 5656, hvis du vil se skolen eller vide mere.

ANSØGNING med relevante bilag sendes til Skolen på Fjorden, Skolevej 6, 4540 Fårevejle eller spf@odsherred.dk

ANSØGNINGSFRISTEN er den 17. januar 2013, kl. 12, og vi forventer at holde samtaler i uge 4.

WWW.ODSHERRED.DK/JOB

jobannoncer

FRA LÆRERJOB.DK

Gå ind på lærerjob.dk og indtast net-nummeret. Så kommer du direkte til annoncen. De farvede blokke henviser til fire kategorier:

- Lederstillinger
- Lærerstillinger
- Specialstillinger
- Stillinger ved andre institutioner

Net-nr. 9723

Storebæltsskolen, Slagelse Kommune

Afdelingsleder søges til Storebæltsskolen

- Ansøgningsfristen er den 10/01/13

Net-nr. 9760

Højvangskolen, Horsens Kommune

Afdelingsleder til Højvangskolen

- Ansøgningsfristen er den 14/01/13

Læs
»Job & karriere«
på nettet

➔ Læs den på lærerjob.dk

Net-nr. 9769

Solrød Kommune

Leder af Ungdomsskolen

- Ansøgningsfristen er den 17/01/13

Net-nr. 9759

Bornholms Regionskommune

Leder af UngeCenter Bornholm

- Ansøgningsfristen er den 11/01/13

Net-nr. 9727

Odense Kommune, Center for Inklusion

Leder til PPR

- Ansøgningsfristen er den 18/01/13

Net-nr. 9766

Nørre Aaby Skole, Middelfart Kommune

Pædagogisk administrativ afdelingsleder

- Ansøgningsfristen er den 18/01/13

Net-nr. 9693

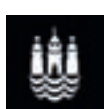

Rismølleskolen, Randers Kommune

Skoleleder søges til Rismølleskolen

- Ansøgningsfristen er den 14/01/13

Net-nr. 9728

Sølvgedes Skole, Københavns Kommune

Skoleleder til Sølvgedes Skole

- Ansøgningsfristen er den 11/01/13

Net-nr. 9770

Ådalens Privatskole, Ishøj Kommune

Visionær skoleleder

- Ansøgningsfristen er den 18/01/13

Net-nr. 9724

Skolen på la Cours Vej, Frederiksberg Kommune

It-ekspert og pædagogisk it-vejleder

- Ansøgningsfristen er den 14/01/13

Net-nr. 9722

Center for rehabilitering og specialrådgivning, Fyn

Synskonsulent søges

- Ansøgningsfristen er den 11/01/13

Net-nr. 9762

Skole- og Behandlingshjemmet Orøstrand, Holbæk Kommune

Uddannet lærer søges

- Ansøgningsfristen er den 15/01/13

Net-nr. 9754

Egebakkeskolen, Aarhus Kommune

Indskolingslærer til Egebakkeskolen

- Ansøgningsfristen er den 29/01/13

Net-nr. 9755

Damagerskolen, Greve Kommune

Damagerskolen i Greve søger barselsvikarer

- Ansøgningsfristen er den 15/01/13

Net-nr. 9767

Furesø Kommune

Fritidsvejleder til Furesø Fritidsvejledning

- Ansøgningsfristen er den 11/01/13

Net-nr. 9758

Mosedeskolen, Greve Kommune

Lærer til matematik, fysik og idrætsfag

- Ansøgningsfristen er den 10/01/13

Net-nr. 9764

Lyng Skole, Allerød Kommune

Lærerstilling (tidsbegrænset)

- Ansøgningsfristen er den 11/02/13

Net-nr. 9765

Lyng Skole, Allerød Kommune

Lærerstilling (tidsbegrænset)

- Ansøgningsfristen er den 11/02/13

Net-nr. 9756

Landsgrav Friskole, Slagelse Kommune

Matematiklærer søges

- Ansøgningsfristen er den 10/01/13

Net-nr. 9713

Dansk Ride Forbund, Brøndby Kommune

Udviklingskonsulent

- Ansøgningsfristen er den 15/01/13

Net-nr. 9761

Den Danske Sektion, Lycée International, Udland

Lærervikar til spændende stilling ved Paris

- Ansøgningsfristen er den 18/02/13

Gå ind på lærerjob.dk, indtast net-nummeret og læs hele annoncen

bazar

IKKE-KOMMERCIELLE ANNONCER
FRA DLF-MEDLEMMER

Klik din annonce ind, når det passer dig – folkeskolen.dk er åben hele døgnet. Priser fra 410 kroner inklusive moms – betal med kort. Se priser på folkeskolen.dk

annoncer bragt her i bladet kan ses i deres fulde længde på folkeskolen.dk

Oplev Krakow - lejlighed i centrum

Dejlig lejlighed i skøn by, 2 stuer/6 sovepl., 700m fra centrum. Fra kr 150/dag. Billige fly. Ring/skriv for info

Telefon: 59 47 17 66

Stråtrækt gård på Nyord ved Møn

3-længet gård midt i den idylliske Nyord By udlejes. Gården er fra 1760 og nænsomt moderniseret.

Telefon: 30744140
www.nyordgaard.dk

Monaco/Roquebrune/Menton

Storslået udsigt over stranden, Middelhavet, bjergene og Monaco. Lejlighed på den klassiske franske riviera.

Telefon: 39403935
www.rivieraen.dk

Athen - ferielejlighed lige midt i centrum

med panoramaudsigt over Akropolis. 4v – total ny renoveret – ud til åben grøn plads med cafeer. Fra 5 dage.

Telefon: 20598057
www.athen4u.dk

14 pers poolhus Vejers SPAR mindst 20%

Luksus t. 14 pers. 400m fra strand og by. 303 m2 m. pool, spa, sauna, billard, bordtennis. Ring for info+foto

Telefon: 41892304

Skønt hus i spansk bjergby

Godt byhus, 2 gode soveværelser og tagterrace med en flot udsigt. Byen Competa er en spændende og smuk bjergby.

Telefon: 40371994
www.udlejning-sydspanien.dk

2-værelses sælges. 19 min. S-tog fra Nørreport

Søborg. Køkken, bad, stue med brændeovn, soveværelse, kælderov + bad, P-plads, have. Se DanBolig 104EMK10234

Telefon: 24890442

Hyggelig ferielejlighed i super kvarter Kbh N

Hyggelig 1-vær lejl. m. altan og spisekøkken udlejes møbleret som feriebolig. 550/hat, 2800/uge, 7000/md. Min 3 næt.

Telefon: +4526653084

PROVENCEVILLA - MIDDELHAVSUDSIGT

La Londe. Enestående smuk beliggenhed. Rolige omgivelser. Velfungerende bolig.

Alle faciliteter. Se hjemmeside.

Telefon: 55738131
www.provence-valcros.dk

Rækkehus i Spanien

Forår, sommer og efterår – dejligt rækkehus ca. 10 km syd for Alicante.

Telefon: 62691674/60654548
www.123hjemmeside.dk/rejse-spanien

rubrikannoncer

Student & Business TOURS

SKOLEREJSER
- til konkurrencedygtige priser
Med bus, fly, skib eller tog i Europa

TLF. 7020 9160 | WWW.SBTOURS.DK

Besøg Universe på Als

bo på det sjoveste vandrerhjem

www.visit-sonderborg.dk

SUPERPRIS
fra kr.

4.395

pr. person

Grønland, Kangerlussuaq • 5 dage

Grønland er en unik oplevelse af de store. Kangerlussuaq ligger på højde med polarcirklen og det sted i Grønland, hvor man kommer tættest på indlandsisen. Oplevelserne er talrige og kan nævnes: Indlandsisen, moskussafari, nordlystur, hundeslædetur og overnatning i Sisimiut. En overvældende og unik skolerejse.

Andre muligheder for skolerejsen:

Berlin med egen bus • 4 dage/3 nætter •	fra kr. 685,- pr. person
Amsterdam med egen bus • 5 dage/2 nætter •	fra kr. 1.045,- pr. person
Krakow med egen bus • 6 dage/3 nætter •	fra kr. 1.330,- pr. person
Dublin med fly • 5 dage/4 nætter •	fra kr. 2.235,- pr. person

Priser er inkl. flersengsværelser på hostel

Kontakt Karen Jette
på tlf: 46 91 02 59
kaho@team-benns.com
www.team-benns.com

TEAM BENNS®
Dit personlige rejsebureau

LONDON

Se alle rejser og bestil tilbud på smartphone:
Se også www.alfatravel.dk

DFDS - 5 dage/ 2 nætter fra kr. 1.298,-
DFDS - 6 dage/ 3 nætter fra kr. 1.498,-
FLYREJSE - 4 dage/3 nætter fra kr..... 1.998,-

Der er mulighed for ekstra nætter efter ønske.

"London er altid et sikkert hit blandt folkeskoleklasserne! Vi kan sammensætte et spændende og varieret program på rejsen, og vi tilbyder fx besøg ved det nye London Dungeon. I kan også gå en tur ved det olympiske område eller prøve nyheden til 2013: Kajaktur på Themsen!"

Christian Skadlkjær, mere end 25 år med skolerejser.

Ring GRATIS 8020 8870
info@alfatravel.dk - www.alfatravel.dk

Godt nyt-år!

» De bedste grupperejser i Europa «
- ring efter gratis katalog

STORBYERNE
Amsterdam, Barcelona, Berlin, Budapest, Dublin, Krakow, Prag, Paris - stort set hele Europa

STORBRITANNIEN
London og Edinburgh samt mindre byer i hele Storbritannien

AKTIVITETS-TURE TIL NORGE, SVERIGE OG TJEKKIET

NORDEN
Færøerne, Island, Grønland

Mød os på
www.facebook.com/eurotourist9000

euro tourist

Vesterbro 89 · 9000 Aalborg
www.eurotourist.dk
Tlf. 98 12 70 22

BERLINSPECIALISTEN

Danmarks førende i grupperejser til Berlin. Kombinerer studietur og undervisning.

NU OGSÅ BILLIGE TURE TIL FLENSBURG OG HAMBURG

Tlf. 8646 1060 – berlin@email.dk
www.berlinspecialisten.dk

www.grouptours.dk
-en klasse bedre!
Tlf. 98 17 00 77

Studiebesøg   Faglige kompendier   Tryghed & sikkerhed   Erfarne konsulenter

GØR STUDIEREJSEN EN KLASSE BEDRE

• 7022 0535
• hol@kilroygroups.dk

KILROY

group travel

KILROYGROUPS.COM

NYD 'FRIKVARTERET' HOS SINATUR

fra **725 kr.** pr. pers.

Vi gir en ekstra overnatning + morgenbuffet uden merbetaling oveni alle vores feriepakker.

Gå nogle dejlige ture i skoven eller ved vandet og hyg igennem hjemme i varmen på hotellet.

I hele februar giver vi en ekstra overnatning med oveni alle vores pakker. Book fx 'Weekendophold' med 1 overnatning, eftermiddagskaffe/te og hjemmebak. 3-retters menu inkl. kaffe og sødt fra kun 725 kr. pr. pers. og bliv en ekstra nat uden merpris.

Tilbuddet gælder i perioden: d. 1.2.- 28.2. 2013
Vi glæder os til at byde jer velkommen...

Bo fx. på Hotel Haraldskær, Vejle, som på billedet. Tilbuddet kan ikke kombineres med andre rabatter eller kampagnetilbud.

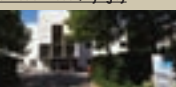
DET KAN DU VÆLGE IMELLEM

- ✓ 'Over Stok & Sten' fra 725 kr. pr. pers.
- ✓ 'Forkælelse for 2' fra 1.095 kr. pr. pers.
- ✓ 'Weekendophold' fra 725 kr. pr. pers.
- ✓ 'All Inklusive' fra 990 kr. pr. pers.
- ✓ 'Miniferie' fra 1.245 kr. pr. pers.
- ✓ 'Kultur & Inspiration' fra 800 kr. pr. pers.

sinatur.dk/vinterferie

En kæde af 6 hoteller de smukkeste steder i Danmark.

SINATUR
Det naturlige ophold

<p>Hotel Skarrildhus, v. Herning</p> <p>Book på: T/ 9719 6233</p>	<p>Hotel Haraldskær, Vejle</p> <p>Book på: T/ 7649 6000</p>	<p>Hotel Sixtus, Middelfart</p> <p>Book på: T/ 6441 1999</p>	<p>Hotel Gl. Avernæs, v. Assens</p> <p>Book på: T/ 6373 7373</p>	<p>Hotel Storebælt, Nyborg</p> <p>Genåbner april 2013 - et helt nyt hotel...</p> <p>Book på: T/ 6531 4002</p>	<p>Hotel Frederiksdal, Lyngby</p> <p>Book på: T/ 4585 4333</p>
--	---	--	---	---	--

KLAG! hvis du ikke får bladet

Gå ind på folkeskolen.dk og klik på
»KLAG OVER BLADLEVERING«

Så ryger din besked omgående
videre til distributøren.

Eller ring til DLF's medlemsafdeling
på 33 69 63 00, hvis det er
nemmere for dig.

folkeskolen.dk
FAGBLAD FOR UNDERVISERE

**Folkeskolen
nummer 2
udkommer
torsdag
den 24. januar**

DANMARKS LÆRERFORENING

Vandkunsten 12
1467 København K
Telefon 3369 6300
Telefax 3369 6333

dlf@dlf.org
www.dlf.org

FORMAND

Lærer **Anders Bondo Christensen**
træffes i foreningens sekretariat
efter aftale.

SEKRETARIATSCHEF

Lærer **Hans Ole Frostholt**

SEKRETARIATET

Sekretariatet har telefontid
mandag-torsdag kl. 8.30-16.00
og fredag klokken 8.30-15.00.
Der er åbent for personlige hen-
vendelser mandag-torsdag
kl. 8.30-16.30 og fredag
kl. 8.30-15.30.

SERVICELINJEN, telefon 3369 6300

Er du i tvivl om, hvor og hvornår du
kan henvende dig med et problem,
kan du ringe til servicelinjen. Her
kan du få oplyst, om du skal hen-
vende dig til kredsen, dlf/a, Lærernes
Pension mv., om kredskonto-
rets åbningstid, adresser og tele-
fonnumre.

Servicelinjen er åben mandag-
torsdag fra klokken 8.30 til 16.00
og fredag fra klokken 8.30 til
15.00.

MEDLEMSHENVENDELSER

Henvendelser om pædagogiske,
økonomiske og tjenstlige forhold
skal ske til den lokale kreds.
Til sekretariatet i København kan
man henvende sig om konkrete
sager om arbejdsskader og psy-
kisk arbejdsmiljø, om medlems-
administration, låneafdeling, un-
derstøttelseskasse og udlejning
af foreningens sommerhuse.

KONTINGENTNEDSÆTTELSE ELLER -FRITAGELSE

kan søges af medlemmer, der er
ledige, har orlov eller er på barsel,
og som modtager dagpenge.
Reglerne er beskrevet på
www.dlf.org

LÅN

Henvendelse om lån kan ske på
telefon 3369 6300, eller der kan
ansøges direkte på vores hjemmeside
www.dlf-laan.dk

Du kan se den aktuelle rente
og beregne dit lån på:
www.dlf-laan.dk

Kompagnistræde 22, 1208 København K • Tlf. 70 25 10 08
skolelederne@skolelederne.org • www.skolelederne.org

Åbent for medlemshenvendelser mandag, onsdag og torsdag 9.00-15.30,
tirsdag 10.00-15.30 og fredag 9.00-14.00

Formand Anders Balle • Næstformand Claus Hjørtdal
Kontakt til de lokale afdelinger af Skolelederforeningen: Se hjemmesiden

Skolelederforeningen er den forhandlingsberettigede organisation for landets skoleledere.
Som medlem kan du henvende dig for rådgivning om tjenstlige problemstillinger, løn-
og arbejdsforhold mv. Læs også bladet Plenum og nyhedsbrevet Plenum+.

Lærerstuderendes Landskreds

Vandkunsten 3 3. sal, 1467 København K.
Telefon 3393 9424,
ll@l1net.dk • www.l1net.dk

Formand

Lærerstuderende Tobias Holst.
Studerende kan søge rådgivning i
Lærerstuderendes Landskreds, LL.

WWW.LPPENSION.DK

LÆRERNES pension

Lærernes a-kasse

Kompagnistræde 32 · Postboks 2225 · 1018 København K
Tlf: 7010 0018 · Fax: 3314 3955 · Email: via hjemmesiden · www.dlfa.dk

Formand

Lærer Gordon Ørskov Madsen
Træffes i sekretariatet efter aftale

Sekretariatschef

Lærer Frank A. Jørgensen

Hovedkontor

Kompagnistræde 32
Postboks 2225
1018 København K

Tlf: 7010 0018

Fax: 3314 3955

Email: via hjemmesiden
www.dlfa.dk

Kontaktoplysninger

Regionscentre har åbent for personligt
fremmøde i a-kassens kontakttid.

Vil du have en personlig samtale, aftaler
du en tid ved at ringe på tlf. 7010 0018.

Du kan også sende en mail via hjemmesiden

Regionscentre

Odense
Klaregade 7, 1.
5000 Odense C
Tlf: 7010 0018

Esbjerg

Skolegade 81, 3.
6700 Esbjerg
Tlf: 7010 0018

Århus - Risskov

Ravnvej 6
8240 Risskov
Tlf: 7010 0018

Aalborg

C. W. Obels plads 1 B, 1.
9000 Aalborg
Tlf: 7010 0018

København

Hestemøllestræde 5
1464 København K
Tlf: 7010 0018

Åbningstider

Man - tors: 10.00-15.30
Fre: 10.00-14.30

Lærernes a-kasse Tlf: 7010 0018

FOR KORTE NYHEDER

Gennembrud i overenskomstforhandlinger: **Der er opnået enighed om, at folkeskolen skal være god**

I hvad der betegnes som et gennembrud i de igangværende overenskomstforhandlinger, er parterne på et overraskende tidligt tidspunkt nået til enighed om et grundlæggende princip for fremtidens folkeskole. Over for udspillet fra Danmarks

Lærerforening – »Vi synes, at folkeskolen skal være god« – har KL reageret forbavsende imødekommede: »Den skal ikke være dårlig, folkeskolen, det synes vi ikke. Den må gerne være god«, siger de.

Faktisk viser det sig, at synspunktet nyder opbakning meget bredt blandt de politiske partier på Christiansborg. »Vi synes også, folkeskolen skal være god«, siger for eksempel Venstre, mens Enhedslisten stemmer i med »Det synes vi også!« Fra Ny Alliance hedder det: »Folkeskolen? Den synes vi skal være god«, mens Dansk Folkeparti i en meddelelse skriver: »Den skal være god, folkeskolen. Det synes vi i hvert fald«. Selv regeringspartierne synes at bakke op: »Hvordan folkeskolen skal være? Jamen, vi synes, den skal være god«.

Ny Nordisk Skole »bare så 2012«

Ny Nordisk Skole er ikke længere ny. Det måtte børne- og undervisningsminister Christine Antorini (Socialdemokraterne) erkende forleden, da vi sagde farvel til 2012 og tog hul på et nyt år. Der led Ny Nordisk Skole nemlig den skæbne at blive føjet til rækken af begivenheder, som er fostret i et år, der nu er fortid.

I en samtale overhørt tirsdag mellem to yngre mennesker nede på fortovet blev blandt andet følgende ordveksling registreret: »Wow, kan du huske 2012? Aj, jeg ser bare så dum ud på billeder fra dengang! Tænk at man ikke kunne se det selv, hvor latterlig man så ud. Og musikken, var den lige dårlig eller hvad?«

»Det var også, dengang ham kaosfyren var kulturminister. Ja, og kan du huske, at alting skulle hedde noget med »Ny Nordisk«, uuh, det syntes man var dødsomt dengang. Det var ny nordisk mad og køkken og design og alt muligt. Ja – og skole! Ha, det er bare så 2012«.

Uskolet er *Folkeskolens* bagside med opdigtet satire, som er inspireret af små og store begivenheder i tiden. Enhver lighed med tilværelsen, virkelige personer og nulevende hændelser er tilfældig og for det meste ikke med vilje. Ingen af de personer, som optræder i artiklerne, kunne finde på at gøre eller sige sådan i virkeligheden.

ALT FOR KORTE NYHEDER

Ja, undskyld at lærer kom til at stave **nyt-årsforsæt** forkert, men det er alligevel heller ikke aktuelt mere. Er der nogen, der skal med ned at ryge?

Sider fra matematiksystemet **Kolorit** kopieret i sort/hvid.

Slankekurstallerken registreret af de andre på lærerværelset med lige dele vantro og væmmelse.

Kollega, der omsider har fået **smartphone** i **julegave**, åbenbart ikke klar over, at man godt kan spille Angry Birds uden lyd.

Januar har foreløbig varet i **seks uger**. Ingen tegn på, at vi nærmer os afslutningen.

SÅ KAN DE LÆRER ~~DET~~ / 29

Skriftsproglig udvikling Tekstlæseprøve 1-8

Lene Møller

NYHED!

Nu er sidste del i Skriftsproglig udvikling udkommet, og med den er serien komplet!

Tekstlæseprøverne indeholder opgaver til læsning af længere, sammenhængende tekster – både fag- og skønlitterære.

Tilsammen dækker de otte prøver elevens og klassens udvikling i tekstlæsning hvert år fra begyndelsen af 1. klasse til sidst i 6. klasse.

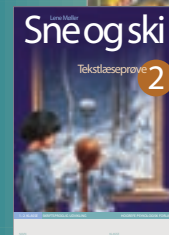
Tekstlæseprøvernes opgavetyper er både den kendte cloze-type med en række valgord i parentes og multiple-choice-opgaver med en række forståelsesspørgsmål. Prøverne kræver færdigheder i at finde informationer i en tekst såvel som at "læse mellem linjerne".

Sværhedsgraden går systematisk fra enkle tekster med korte sætninger og ord til længere og mere sammensatte tekster i forskellige prosagenrer. Dermed kan prøveresultaterne konkret anskueliggøre niveauer i tekstlæsningens udvikling.

I serien *Skriftsproglig udvikling* af Lene Møller og Holger Juul findes nu:

<i>Bogstavprøve 1 og 2</i>	(0.-1. klasse)
<i>Ordlæseprøve 1 og 2</i>	(1.-5. klasse)
<i>Sætningslæseprøve 1 og 2</i>	(1.-5. klasse)
<i>Staveprøve 1, 2 og 3</i>	(1.-6. klasse)
<i>Tekstlæseprøve 1-8</i>	(1.-6. klasse)

Alle hæfterne i serien kan bestilles hos vores salgsafdeling på 3538 1655 eller info@hogrefe.dk.

HOGREFE
PSYKOLOGISK FORLAG

Kongevejen 155 · DK-2830 Virum
Telefon +45 35 38 16 55
www.hogrefe.dk · info@hogrefe.dk

Matematik · 0.-10. klasse

MaxiMat

- det digitale matematiksystem

NYHED

MaxiMat er et nyt fleksibelt, digitalt matematiksystem

Systemet indeholder over 100 færdige undervisningsforløb til 0.-10. klasse. Det er nemt at bruge og velegnet til både lange og korte undervisningsforløb.

MaxiMat udnytter det digitale medies mange muligheder. Systemet tilgodeser forskellige arbejdsområder og lader elevernes kompetencer komme i spil.

Se mere på maximat.dk

Alinea

EGMONT

alinea.dk · tlf.: 3369 4666